

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60649

TELEPHONE: (312) 585-0500

Vol. LXXI Kaina 20 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, GRUODIS — DECEMBER 9, 1977 Nr. 288

"LKB Kronika" Nr. 28

Tikinčiųjų mokinių persekiojimas

Mokyklos direktorius įpareigojo vieną mokinį sekti kitą

11

Valkininkai

1976 vasario 19 Valkininkų satorinės internatinės mokyklos VIIb kl. auklėtoja J. Šironienė buvo priversta parašyti pareiškimą, jog ji savo noru pasitraukianti iš pedagoginio darbo (iki pensijos buvo likę nepilni šeši mėnesiai), nors daug kartų buvo apdovano-ta švietimo skyriaus ir Komjaunimo CK pagyrimo raštais už gerą mokinių ir pionierių auklėjimą bei sąžiningą darbą. Jos auklėjamosios klasės užimdavo pirmąsias vietas įvairiose konkur-suose, organizuojamuose mokyk-loje.

Mokyklos vadovybė ir parti-niai pedagogai pastebėjo, kad auklėtoja J. Šironienė yra tikinti. Tuometinė pionierių vadovė B. Bendoraitienė per biologijos pa-moką 1975 gruodžio mėn. nu-sprendė patikrinti mokinių pa-žiūras, pateikdama klausimus apie žemės ir gyvybės atsiradimą. Kai kurie mokiniai pasakė, jog visa sukūręs Dievas. Sekančia pa-moka mokytoja iškviė atsakinė-ti mokinę D. Bazytę ir ją užsi-puolė, norėdama sužinoti, ar ji nelanko bažnyčios. Po pamokų B. Bendoraitienė tardė mokinius (vaikų namų auklėtinį) Česnu-levičių ir Kuncevičių.

Vila, b ir VIII kl. mokiniams buvo pateikta anketa su klausimais: ar tiki Dievą, ar esi kate-likuotas, ar esi sutvirtintas, kas mokė tikėjimo tiesų? VIII ir VIIa

klasių mokinius mokytoja pers-pėjo, kad atsakyti: "netikintys". VIIa klasėje iš 15 mokinių iš-drišo atvirai pasakyti apie 5, o VIIb klasėje (auklėtoja J. Šironie-nė) iš 22 mokinių — 14 prisipažino esą tikintys.

Tada prasidėjo tikinčiųjų mo-kinių persekiojimas. Mokyklos di-rektorius S. Gilius, vyr. auklėto-ja O. Končienė, partijos sekreto-rė Skliutienė ėmė tyčiotis iš auklėtojos J. Šironienės ir ją barti, grasinti už blogą ateistinių auklėjimą. Minėti pedagogai auklė-toją kasdien išlaikydavo iki vė-lyvos nakties. Nukentėjo ir jos auklėtiniai, kurie buvo tardomi po 2-4 valandas per dieną. S. Gilius ir J. Skliutienė ypač užsiuolė našlaidi mokinį A. Juo-zaitį, kuris drąsiai pasakė esąs tikintis ir prie auklėtojos J. Šironienės prisirišęs kaip prie savo motinos. Jam visam laikui buvo uždrausta užėiti į auklėtojos bu-spą. Jo laiška, rašomi broliui, bu-vo skaitomi ir konfiskuojami.

1976-1977 m. direktorius S. Gi-lius įpareigojo mokinį T. Lebens-ką sekti savo draugą A. Juozai-tį. Klasę perėmė auklėti TSKP narė B. Gaidytė. Ji iškratė mo-kinių suolus; kratas daryti suo-luose buvo įpareigotos taip pat VIIb klasės mokinės O. Sokaitytė ir T. Anulytė. Ateistinis auklėjimas privėdė iki visiškio mora-linio smukimo: mokiniai nebe-pasitikė vieni kitais, pradėjo gerti alkoholinius gėrimus, rūkyti ir ištvirkauti.

Direktorius S. Gilius uždraudė

VIIIb klasės mergaitėms padėti, kad atsakyti: "netikintys". VIIa klasėje iš 15 mokinių iš-drišo atvirai pasakyti apie 5, o VIIb klasėje (auklėtoja J. Šironie-nė) iš 22 mokinių — 14 prisipažino esą tikintys.

Švėkšna

Švėkšnos vidurinės mokyklos mokytojas Sigitas Urmolevičius duoda tikinties mokiniams ateistines knygas, verčia juos pasi-rušti ir kalbėti ateistinėmis te-momis. 1977 vasario 9 du mo-kinius — VIIa klasės Jučų ir IX kl. Lamsargį, pasikvietęs į moky-tojų kambarį, mušė už tai, kad neatsakinėjo į ateistinius klausimus.

Vištytis

Vištyčio vidurinėje mokykloje, tėvams nežinant, ir pionierius bu-vo įrašytas Rimas Vasiliauskas. 1975 mokslo metų pradžioje mo-kyklos pionierių vadovė Zina Daugėlienė, sužinojusi, kad R. Vasiliauskas patarnauja šv. Mi-šoms, smarkiai mokinį išvarė, gąsdino, kad niekuomet negau-sias gero pažymio. Kitą kartą pionierių vadovė vėl barė Rimą, grieždama už plaukų, šaukė: "Žinai, kad pionierius negalima eiti į bažnyčią! Sutrypsiu čia pat, tuomet neiš daugiau!"

Iškiesta Rimo motina perspė-jo mokytoją: "Jūs mokykite vai-kus mokslo ir mandagumo ir daugiau mano vaiką už plaukų netasykite".

tuviai mokytojai ir kiti intelligen-tai.

Rodūnės rajono klubuose i-skaityklose niekur nerasi lietuviš-kių knygų ir laikraščių. Visokiai būdais trukdomas lietuviškos spaudos iš Lietuvos TSR užsaky-mas.

...1949 Dubinių kaimo gyventoi-jai įkūrė kolūkį ir pavadino jį Tarybų Sąjungos didvyrės Marytės Melnikaitės vardu. Kolūkiui vadovavo vietinis lietuvis Luko-ševičius. Kolūkis tapo pirmau-jančiu, ir žmonės džiaugėsi, ta-čiau neilgai. Kolūkis netrukus buvo reorganizuotas ir lietuvis pirmininkas atleistas iš pareigų. Jį pakeitė žmogus, neturįs nė ma-žiausio supratimo apie vietos są-lygas. Kolūkis buvo naujai pava-dintas Malenkovo vardu. Iš ko-lūkių pirmininkų pareigų atleisti dar du lietuviai: Ramoška ir Siš-ka. Lietuviai nepagėdijami ir vietinėse deputatų tarybose — jų neliko jokie.

...1959 per visuotinį gyventoi-jų surašymą lietuviams buvo už-rašoma ne jų tautybė. Pavyzdžiui, Pavalskės kaimo gyventojos Stra-činskaitė Viktorija ir Stračinskienė Stasė buvo užrašytos lenkė-mis, nors jos su ašaromis mal-davo surašinėtoją teisingai už-rašyti jų tautybę.

(Bus daugiau)

Cardinas šandien

Uždarė ir sovietų konsulatą

Kairas. — Egiptas įsakė užda-ryti kultūrinius centrus ir konsu-latus ne tik tiem trim kraštams, kuriuos vakar pranešė, bet ir Sovietų Sąjungai ir Lenkijai. Ne-paliečia tik Kaire esančių amba-sadų. Per tuos centrus ir konsula-tus buvo kurtymai ir organizuo-jamas pasipriešinimas Sadatui, sakė premjeras Mondouh Salem.

Danas rūpinsis pabėgėliais

New Yorkas. — Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheimas pabėgėlių reikalams komisijonierium paskytė buvusį Danijos ministrį pirmininką Poul Hartling. JT visuotinis su-sirinkimas vakar jį turėjo patvir-tinti. Hartlingas bus įpėdiniu Irano princui Aga Khan, išbuvu-sio tose pareigose 12 metų.

Atpigs skridimas į Meksiką

Washingtonas. — Skridimas į Meksiką taip pat atpigs, kaip ir į Europą. American Airlines pa-prašė Civilinės aviacijos tarybos leidimo skridimo kainą sumažinti pusiau. Iš Chicago į Meksikos Miestą arba Acapulco ir at-gal kainuotų vietoj 346 dolerių tik 173. Atpiginimai negaliotų savaitgaliais, ir Meksikoj reiktų išbūti nuo 7 iki 30 dienų, bilie-tus reiktų pirkti septynias die-nas prieš skridimą. Manoma, kad Meksika su tuo irgi sutiks.

Washingtonas. — Iš paskelbtų iki šiol buvusių slapčių doku-mentų matyti, kad tuoj po Ke-nedžio nužudymo FBI direkto-ris J. Edgar Hoover liepė ištirti, ar prezidento žudikas Oswald turėjo ryšių su Kuba.

Helsinkis. — Suomijai šven-čiant 60 metų nepriklausomybės sukaktį, Amerikai atstovavo vice-prezidentas Walter Mondale. Pa-sibaigus šventėms, jo žmona Joan buvo nuskrudusi į Leningra-dą, aplankė Hermitažą, susitiko su premjeru Kosyginu.

LENKŲ POGRINDŽIO SPAUDA

New York. — "Time" maga-zinas pateikė dalinį sąrašą po-grindinių leidinių, leidžiamų Len-kijoj. Mažiausiai tuzinas savilai-dos būdu laikraščių ir žurnalų eina reguliariai, neskaityt kitų leidinių, atsišaukimų ir knygų.

"Opinia", mėnesinis laikraš-tis, išėina 5,000 egz. tiražu. Lei-džia disidentinė grupė Ruch (Są-jūdis) Varšuvoje. Paskutiniamej numery buvo idėta sarkastinė is-torija apie "laikina, nuo 1944 metų, Lenkijos savininką, naudojantį fizinę jėgą, kad ir toliau būtų taip, kaip yra". Kitam straipsny diskutuoja, kas iš tikrų-jų buvo Felix Deržynski, sovietų slapstosios milicijos kūrėjas, kilęs iš lenkų. Straipsnis baigiamas prašymu: "Mes gražiai prašome jus, Lenkijos liaudies respublikos vadai, liaukitės statę jam pa-minklus ir kabinėje jo paveik-lus".

"Robotnik" (Darbininkas) iš-eina pramoniniame mieste, Rado-me, kur 1976 darbininkai sude-gino komunistų partijos būstinę. Laikraštis kelia aiškėn skriaud-das, kurias patiria Lenkijos pro-letariatas. Ragina darbininkus

neklusyti valdžios skiriamų pro-fesinių sąjungų pareigūnų, be-siūti tikrus darbininkams at-stovaujančius organus.

"Zapis" (Užrašas), literatu-žurnalas, išėina kas trys mėne-siai. Spausdina kūrinius rašytojų, kuriems pasireikšti neleidžia cenzūra. Tarp tokių autorių yra ir labai žinomas rašytojas roma-nistas Jerzy Andrejowski.

"Bratniak" (Brolystė), studen-tų laikraštis, išėina Gdanske.

"Postep" (Pažanga), ūkinin-kams skirtas žurnalas.

"Puls" (Pulsas), irgi literatū-rinis žurnalas, išėina Lodzėje. Paskutinis numeris paskirtas fil-mų cenzūrai.

Savilaidos būdu spaudinti knygas ėmėsi organizuoti ir ko-ordinuoti mokslininkas Miros-law Chojcecki. Vienaime Varšu-voje bute jis suorganizavo 20 ma-šininkų, 6 spaustuvininkus ir 30 pagelbininkų. Jie visi dirba nemokamai, atliekamu laiku.

Valdžia gauda pogrindinę pe-riodinę spaudą, ir praėjusį mėne-sį pas vieną platintoją rado ir konfiskavo "Opinia" 450 egz.

Italai apie Vilniaus bažnyčios išniekinimą

Chicago. — Lenkų "Dziennik Zwiazkowy" rašo, kad italų spau-doje vėl pasirodė nuotraukos, kaip yra išniekinta Vilniaus Šv. Mykolo bažnyčia. Bažnyčioje įrengta sanitarinių ir tualetinių priemonių paroda. Didesnės pro-fanacijos negalėjo būti.

Portugalijos vyriausybė atsistatydino

Lisabona. — Portugalijos so-cialisto Mario Soares vyriausybė pasitikėjimo negavo, turės atsis-tatydinti. Prezidentas Antonio Eanes paves kam kitam sudary-ti vyriausybę.

Mario Soares

"Liet. K.B. Kronika" Bialalėje

Venecija. — Venecijos Biena-lėje, Rytų Europos disidentų kul-tūros parodoje, išstatyta ir "Lie-tuvos Katalikų Bažnyčios Kroni-ka", ir jos vertimai į įvairias kalbas.

Bienalės rėmuose studijų sim-poziumuose dažnai buvo mini-mas ir Lietuvos vardas. Enzo Be-ttiza, "Il Giornale" vienas redak-torių, paminėjo 17 tūkstančių lie-tuvių katalikų raštą Jungtinėms Tautoms. Tas raštas, kaip žino-me, taip ir paliko gen. sekreto-rius Kurt Waldheimas staliuo-se.

Dvišalė Egipto — Izraelio sutartis?

Tel Aviv. — Iš Britanijos gri-žęs ministris pirmininkas Mena-chem Begin sakė, kad Izraelis ga-li sudaryti ir dvišalę taikos su-tartį su Egiptu, ir atsisakyti ant-ro Genevos konferencijos pirmi-ninko — Sov. Sąjungos, jei to norės Egiptas, arba jei Sirija ir Jordanija nenorės rimtai derėtis ir nevyks į Gėnevą.

Siūlo papeikti Aminą

New Yorkas. — Penkios šau-rės Europos valstybės — Islan-dija, Norvegija, Švedija, Suom-i-ja ir Danija — pasiūlė J. Tau-toms papeikti Ugandos diktato-rių Idi Aminą. Jų siūlymą tuoj atsliepė Afrikos valstybių orga-nizacija, reikalaujama, kad rezoli-ucija būtų atsiimta. Jos aiški-na, kad Uganda nėra vieninteli šalis, kur nesiskaitoma su žmogaus teisėmis, tai jos išskir-ti negalima. Kitos nuomonės iš jų buvo tik Kenija, Tanzanija ir Zambija. Jos nesutinka su siūly-mu atsiimti rezoliuciją. Nigerija, didžiausia ir įtakingiausia šalis Afrikoj, irgi nenori pritarti afri-kiečių nutarimui.

Žuvo LP plokštelių išradėjas

New Yorkas. — Peter Gold-mark, ilgo grojimo (LP) plokš-telių išradėjas, žuvo automobilio katastrofoje. Buvo 71 metų.

Goldmarko mirties diena su-tampa, kai lygiai prieš 100 me-tų, 1877, gruodžio 6, Thomas Edisonas paleido į darbą savo iš-radimą — fonografą ir Menlo Park, N. J., įkaltėjo pirmą plokš-tele: "Mary had a little lamb..." Nuo to meto buvo įrašyta ir išleista šimtai tūkstančių plokš-telių, ir niekas jų nežino nei skaičiaus, nei įmanoma sukatalo-guoti.

Dideli pašto nuostoliai

Washingtonas. — Ir vėl kal-bama apie pašto bėdas ir kad gali prireikti laišku išnešiojimą šesdieniais nutraukti. Pašto de-ficitas šiemis fiskaliniams me-tams bus 652 mil. dolerių, vie-toj anksčiau numatyto pelno.

KALENDORIUS

Gruodžio 9: Restitutitas, Leo-kadija, Vakarais, Ilona.

Gruodžio 10: Melchijadas, Eu-lalija, Eidimantas, Ilma.

Saulė teka 7:05, leidžias 4:20.

ORAS

Daugiausia saulėtą, šaltai, vėjuota, apie 12 laipsnių.

Gudijos lietuvių padėtis

Kova dėl savo teisių

3

Gudijos ribose gyveną Lietu-viai daug sykių kreipėsi į Mins-ką, Maskvą, rašė raštus, prašy-dami palikti lietuviškas mokyk-las, netrukdyti gauti laikraščių iš Vilniaus, bet ir jų prašymus nebuvo kreipiama dėmesio. Ro-dūnės rajono, Gardino suties pa-reiškimo Nikitai Chruščiovui te-sinys.

Vokiečių okupacija pertraukė kūrybinį darbą. Kartu su visa ta-rybine liaudimi Rodūnės rajono lietuviai stojo į kovą prieš vo-kiškus okupantus. Nelygioje ko-voje žuvo draugai: Adamonis, Stinkevičius, Žukauskas, Kamen-čius, Neviera, Jonis ir kiti.

...Sutriuškinus hitlerinę Vokie-tiją, tarybinėje Baltarusijoje pra-sidėjo naujas šviesus gyvenimas. Tačiau lenkų nacionalistai, pa-keitę savo kailį ir "tapy" tarybi-niais patriotais, bet neatsisakę savo tamsių tikslų, pradėjo ardy-ti brangiausią tarybės santvar-los turtą — tautų draugystę, laikverbę ir tarybinį aparatą, jie

pradėjo kurti tautinę neapy-kantą Rodūnės rajono gyventoi-jų tarpe. Todėl pokariniu laiko-tarpui dėl minėtų lenkų nacio-nalistų veiklos ir vietinių tary-binių bei partinių organų politi-nės trumparegystės skaudžiai pa-žeistos lietuvių teisės. Iš 14 pra-dinių lietuviškų mokyklų, kurios veikė net lenkų valdymo laikais, Rodūnės rajone neliko nė vienos. Lietuviškų kaimų vaikai turi ei-ti į mokyklos pirmąją klasę, kur mokoma skaityti ir rašyti ne gimtąja, o nesuprantama joms kalba. Turint tai galvoje, visiškai aišku, kodėl toks žemas pa-žangumas, kodėl taip daug vaikų pasilieka toje pačioje klasėje antriams metams. Baigusiu vidu-rines mokyklas lietuvių kolūkie-čių vaikų labai mažai. Todėl da-lis energingesnių lietuvių pradė-jo savo vaikus siusti mokytis į Tarybų Lietuvą... Dabartiniu me-tu Rodūnės rajone nėra nė vie-no gydytojo, agronomo, mokyto-jo, zootechniko, kuris dirbtų sa-vo gimtajame krašte. Pirmaisiais pokario metais dėl nepakencia-mų darbo sąlygų išvyko iš savo rajono į Tarybų Lietuvą visi lie-

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago; IL 60632
Telefonas namuose: 847-1729, darbe 269-7557

FIZINIS AUKLĖJIMAS IR LAVINIMAS AKADEMINIO LYGIO PASKAITOSE

BR. KETURAKIS

Trečiasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas SALFAS istorijoj ir aplamai mūsų visoj sportinėj veikloj yra istorinis. Priimtoji i simpoziumo programą sporto sekcija, kurios paskaitininkai atydziai ir pakilusiu nuotaka ruošėsi, visu ten dalyvavusių sutikta labai palankiai ir diskusinis klausiminių aiškinimas, realiai atremtas i nūdieninę mūsų padėti, bei pedagoginis ir mokslinis pasitenkinimas šiu pilnutinio auklėjimo sričių, buvo gyvas, daug pamokantis ir reikia tikėtis, bus sumanai panaudotas visame sportinės apimties darbe.

Jurgio Jašinsko paskaitos tema: "Fizinis auklėjimas bendrame ugdyimo plane" (autorij jau išanksto pranešus, kad negalės atvykti), buvo perskaityta. Trumpais ir aiškiais, remiantis Lietuvos E-ijos bendradarbių dr. Ramūno ir Liaugmino, apibūrinimais, nusakoma fiz. auklėjimo sąvoka ir paskirtis. Jašinskas skiria fiz. auklėjimą nuo 1932 m. jau pradėto vartoti ugdyto du identiškus tarpusius, nors šie abu terminai pilnutiniame auklėjime turi vienodą ir pagrindinę plotmę — išauginti vispusiškai pilną asmenybę.

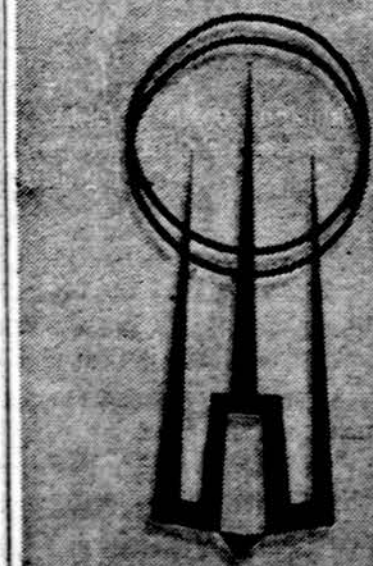
Istoriniame Lietuvos fiz. auklėjime iškilia dr. pulkininko A. Jurgelio, kaip pirmakūno kūno kultūros rūmų įsteigimo, apybraižas ir vėliau dr. Algirdo Vokietaičio indėlis ir fiz. auklėjimą i lavinimo sąvokų sampratą, panaudojant mūsų visų mokymų fiz. lavinimo linkmei ir programai nustatyti. Kūno Kultūros sporto ženklietis ir k. t. platesnės fiz. lavinimo programoms, iškaitant net kariuomenės fiz. lavinimo sustiprinimą.

Baigminiam savo minčių dėstyje plačiai pasisako už dabartinės mūsų sportinės veiklos sustiprinimą, kuris imanomas per jaunimo įvairias organizacijas, litanistines mokyklas (čia keletas dabartinių mokytojų, ypač J. Bagdonas, pavyzdžiais ir patirtimi trodė, kad veik neįmanoma, laiko požiūriu, ką jauniems reikėtų duoti), tvirtai ir pagrįstai iškilia dabartinės SALFAS-gos būtinumą ir naudą lietuvių ir sportinio veikimo darbų tvarkyme.

Dr. Algirdo Vokietaičio tikrai mokslinė ir pedagoginė tema: "Fizinio lavinimo aspektai pagrindinių sąvokų šviesoje", kuriame judėsi, kaip psichofizinę veiksmą, pabrėžtinai jungia i fiz. lavinimo būtiną priemonę, detaliau nušviesdamas kasdieninio darbo, žaidimų ir kovos aspektus, kilusius iš pirmųjų žmogaus veiksmų. Aiškiai apibūdinamas fiz. lavinimo sampratą autorius tvirtina: "Tačiau tik tie judėsi, kurie stimuliuojant, lavinant, čia veikia žmogaus psichofizinę galias, yra fizinis lavinimas."

Fizinio lavinimo aspektų suskirstymu, kaip rekreacinis, taikomas, auklėjimasis ir parodomasis — reklaminis, labai vaizdžiai padarydamas brėžinius lentoje ir išdalinamas šio suskirstymo namuose jo paruoštu brėžinėliu, priklausomai nuo fiz. lavinimo tikslo ar paskirties, įveda i dabartinių fiz. lavinimo aspektų artimą sąlytį su realiomis gyvenimo aplinkybėmis, kur esamoji pasaulinė sąvoka, imant vakarietišką linkmę ir komunistinę, žymiai skiriasi.

Plačiai ir daugumoje neteisingai, ypač kasdieninėje spaudoje naudojama "Sportas" sąvoka, ligi šiol dar neturinti vieningos definicijos, nėra identiška su fizinio lavinimu; tai pedagoginių ir mokslinių būdu duodamas po-

Lietuviai daug žaidžia, kurio autorius dr. T. Valius mirė gruodžio 2 d.

Quigley South gimnazija Rytas žiupsnys per keletą metų jau spėjo stipriai pasizymėti. Praeitais ir šiais metais jis buvo išrinktas i lygos ir visos valstijos rinktinę. Šiais metais balsavime už geriausią visos apygardos žaidėją titulą, jam teko 34 balsai tik vienu mažiau negu laimėtojas ir liko antroje vietoje.

Zaisdamas gynime, per abiejus metus po 25 rungtynes, jis pajėgė pelnyti net 24 įvarčius. Ir nenuostabu, kad Quigley mokyklos komandoje buvo išrinktas geriausiu žaidėju (most valuable).

Dabar, kai jau eilė universitetų jį kontaktavo siūlydami stipendiją, ar mūsų Lithos klubui nereikėtų atkreipti dėmesį. Juk komandos sustiprinimui jauni ir talentingi žaidėjai visuomet reikalingi. Rytas yra vienas iš jų.

Lietuviškame sporto pasaulyje jis kuris laikas taip pat žinomas, jis žaidžia už Nerio klubo vyrų ir jaunių tinklinio komandas ir yra laimėjęs nemažą taurių, taip pat treniruoja Nerio mergaičių tinklinio komandą ir šoka tautiškus šokių "Suktinio" vienetą. Nėgana to, dar randa laiko išvėžioti "Draugo" dienraštį po Chicago krautus.

Rytas yra visiemis per eilę metų gerai žinomas Chicagoje ir apylinkėse aktyvių sporto veikėjų žiupsnis sūnus.

TRUMPAI

1978 m. pasaulio pirmenybėms kvalifikavosi Italija, laimėjusi prieš Luxemburgą 3-0. Su biogesniu įvarčių santykiu toje grupėje Anglija liko antroje vietoje ir i pasaulio pirmenybių iškrito. Futbolo tėvynei šis smūgis ypatingai skaudus.

Kitoje grupėje kvalifikavosi Ispanija, netikėtai laimėjusi prieš Jugoslaviją 1-0 ir dar Belgrade, kur 90.000 nelaimingų ir įniršusių jugoslavų po rungtynių bandė pulti ispanų žaidėjus ir vieną net sužeidė su buteliu i galvą.

V. Krikščiūnas

LAUKO TENISAS

E. GRINIUS IR ŽYMANTAITĖ LAIMI "ROUND ROBIN"

Praeitį šeštadienį Wimble-dono klubo patalpose įvyko antrosios šių metų Chicago lietuvių lauko teniso klubo "round robin" varžybos. Sklandžiai praveistos Ž. Mereckio, jos vėl užpildė visas devynias klubo aikštes. I finalą pateko J. Norkus su R. Dičiene prieš E. Grinių ir Žymantaitę. Jau žinome, kad Grinius yra A klasės žaidėjas, kurio smūgių repertuaras ir tikslumas vis didėja, bet mus ypač nustebino jaunutė Žymantaitė su geru švuriu stiliumi ir aštrumu. Atrodo, kad jų pavardės kartu teniso pasaulyje dar ne kartą nuskambės.

Taip pat galutinai paaiškėjo, kad dalyvių skaičiui smarkiai padidėjus, devynių Wimble-dono klubo aikščių jau nebeužtenka, ir vienintelė išeitis lieka keisti varžybų sistemą.

Sekantios varžybos įvyks sausio mėn.

Klubo pirm. R. Blinstrubas, įteikęs laimėtojam dovaną, pranešė, kad kalėdinis teniso links-mavakaris įvyks gruodžio 16 d., penktadienį, ne 17-tą, kaip buvo skelbta. Jaunimo centro kavinėje 7:30 val. vakare. Vakaras rengiamas kartu su slidinėjimo klubu, kurio p—kas šiemet yra A. Bartkus.

Kaip teko girdėti, slidinėjotojai ruošiasi didžiulei išvykai sausio mėn., kurioje žada dalyvauti arti 150 šio puikaus sporto mėgėjų. Bet apie tai plačiau sekantį kartą, o šiam kartui visi kviečiami i links-mavakarį, kuriame bus pilna skanaus maisto, triukšmingos muzikos ir geros nuotaikos.

IS OKUPUOTOS LIETUVOS

— Panevėžyje baigėsi šalies profsąjungų rankinio pirmenybės, Kauno Granitas įveikęs Rygos Celniks 25 — 20 finale pralaimi Maskvos Kuncevu 14 — 24.

Rytas Žiupsnys, "Chicago Tribune" nuotraukoje

— Klaipėdoje įvyko vanden-svydžio turnyras. Vietos Dinamo nugalė Vitebską 8 — 3, Magilovą 3 — 2, bet finale pralaimi Maskvai 7 — 8.

— Bialystoko gatvėse įvyko daugiadienės dviračių lenktynės. Susumavus visų etapų rezultatus, laimėtoju tapo kaunietis G. Grigaliūnas.

— Kaune vyksta šalies Dinamo draugijos moterų tinklinio varžybos. Kauno Politechnikos komanda įveikia Leningradą 3 — 2, bet pralaimi Krasnodarui 1 — 3 ir Maskvai 0 — 3.

— Kaune pasibaigė Lietuvos stalo teniso pirmenybės. Moterų meistrė vėl tapo kaunietė A. Stankienė, be vargo nugalėjusi visas savo varžoves. Toliau Mataitytė, Tomkevičiūtė, o Sakalytė tik 5-je vietoje. Vyrų meistrė tapo kaunietis E. Zakariauskas penkių setų kovoje nugalėjęs jaunąjį vilnietį M. Krejerį. O šis su B. Jurkaičiu laimi vyrų dvejetą, tuo tarpu Zakariauskas su Stankiene nusineša mišrų dvejetą.

— Tauragėje įvyko finalinės Lietuvos jaunių futbolo pirmenybių rungtynės. I futbolą ne-

pateko Kauno Kelininkas ir Tauragės Tauras. Rungtynės baigėsi 2 — 2, o praeisimui pasėkmės nepakeitus, buvo mušami baudiniais. Laimėjo kauniečiai 7 — 6 ir tapo Lietuvos meistreriais.

— Kauno krepšinio salėje žaidė Lodzės SK prieš Kauno Žalgirį. Žalgiris, nors ir be S. Jovaišo, kuris gastroliuoja su šalies rinktinė, lengvai laimi 102 — 77.

— Vilniuje įvyko stambus krepšinio turnyras, sutraukęs pilnutėlę salę žiūrovų. Statyba žaidžia puikiai ir laimi prieš Maskvos Dinamo 97 — 92, o antras rungtynės prieš Salino Kalevą 92 — 83. Finale veda prieš Rygos ASK visos rungtynės ir vienai minutei likus dar turi 103 — 100 savo naudai. Keletas nevykusių klaidų, ir pergalė atitenka Rygai 103 — 105.

— Simferopolyje (Krymo kurorte) baigėsi moterų pirmenybių paskutinės pirmojo rato rungtynės. Vilniaus Kibirkštis pasirodė nepaprastai formos ir pakludė visas priešininkes. Iš eilės krito Dniepropetrovskas 95 — 68, Sverdlovskas 89 — 70, Maskvos Spartakas 80 — 63, Almaato u-tas 78 — 72 ir Maskvos Dinamo 67 — 55. Žaidimą tempė mums jau žinoma Angelė Rupšienė, o jai gerai padėjo Sulskytė, Makselytė, Kazarinaitė ir kitos. Iš penktos vietos jos šiuo metu randa trečioje, ir tik dviem taškais teatsilikusios nuo Rygos TTT ir Maskvos Spartako.

SVARESNIS EŽERAS

Nustatyta, kad dabar Michigano ežeras švaresnis, negu buvo pereitą dešimtmetį — mažiau chemikalų i jį leidžia įmonės ir ūkiai.

Dr. JONAS E. BYLA-BYLAITIS
GALVOS IR STUBURO LIGOS

289 W. 63rd St., Chicago, IL 60621
Tel. 676-9888
Valandos pagal susitarimą

Advokatai
CHARLES P. KAL & ASSOCIATES

Of. tel. 776-5162; rez. 767-5047
2649 W. 63rd St., Chicago, IL
Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta
Šeštad. atidara pusę dienos
Mes duodame įvairius teisinius patarimus

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valčiai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomosios žolės ir t.t.
Važiujamos kėdės, remontai ir kt., pirkli ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA IR VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly
5 1/2%
Hold and Compound Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/2%
BARN UP TO

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES

Mutual Federal Savings and Loan
282 WEST CENNAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAMAROWSKI, President Phone VU 444 2476
HOURS: Mon.-Tue. Fri. 9-4 Thurs. 9-6 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

PRANEŠIMAS

Per visus praėjusius metus DRAUGO administracija ruošėsi prie didelių techninių pagerinimų spausdinime ir dienraščio išvaizdoje. Dėl įvairių ir visiemis žinomų priežasčių DRAUGO administracija yra priversta pakelti dienraščio kainą.

Nuo 1. m. gruodžio 1 dienos DRAUGO kaina bus tokia:

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kamadoje	33.00	19.00	15.00
Kitur J.A.V.	31.00	18.00	13.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

Kasdieninė DRAUGO laida 20 centų

šeštadieninis su priedu 25 centai.

DRAUGO prenumerata mokama i anksto

Tel. Pr 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akulterija ir moterų ligos
Ginekologinės chirurgijos
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatiteptas, skambinti 874-8064.
Pirmia ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6123 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 9 iki 12 val. vakarų.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Resid. tel. WABOOK 1-2048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
VAL: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00-5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarim.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
3200 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 733-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Endokrinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
valandos pagal susitarimą
Resid. tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUBERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6123 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatiteptas, skambinti: MI 2-0061.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akų ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — FE 8-2229
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKS
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 9 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-0000, Rez. GA 8-7778
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJĄ — CHIRURGIJĄ
814 So. Western Avenue
1008 So. Western Avenue
Tel. atstakoms 12 valandų
629-4241 — 661-4606

Įteigėsi ir buto tel. 687-1881
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJĄ MEDICINĄ
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išlyrus trečiad. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išlyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RE 4-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvės gydytojas)
3923 West 69th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 1-3 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KCDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1169; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1812; Rez. FE 6-0001
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-000 So. Campbell Ave. kaimo)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 iki 1 v. p. p. Tik susitarim.

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITĖ
7051 So. Washburn — Tel. 776-6700
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinių rūmų pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-5 v. vak. Šešt. 10-4 v. vak. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir kontaktinius lęšius.
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta 12 val.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INESTU, POŠLIS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarų
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 449-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4355 W. 63rd Street.
Ofiso telef. RE 5-4410
Residencijos telef. GE 6-0611
Ofiso val.: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 iki 3:00 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso ir rez. 2628 W. 59th St.
Tel. PHOSPECT 5-1223
Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarim.

Ofiso tel. HE 4-3128, namų GI 6-6100
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
3454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — 12 anksto susitarim.

Tel. ofiso FE 6-0448
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2107 West 71st Street
Valandos: 1-5 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 936-5100; namų 629-2939
DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6294 So. Narragansett Avenue
Val. pirm., antr. ir penkt.: 9-7
Šeštadieniais pagal susitarimą

VIENOS LIETUVOS SUTARTIES

Gyvai prisimindami saulėtus Lietuvos nepriklausomybės laikus, negalime praeiti neatkreipę jokio dėmesio į vieną mūsų tėvynės sutartį, nuo kurios šiemet sušaukta 50 metų — tai Lietuvos konkordatas su Vatikanu, įsigaliojęs 1927 metų gruodžio 10 d. Taigi prieš 50 metų.

Konkordatas tai valstybės sutartis su Bažnyčia. Tai kartu dokumentas, tvirtai parodęs, kad norima bendrus klausimus, iškiliančius problemas tvarkyti ne vienos kurios pusės savivaliavimu, o bendru susitarimu. Tai dokumentinis paliudijimas, kad nei Bažnyčia nenori primesti savo valios valstybei, nei valstybė nenori daryti jokios prievartos Bažnyčiai.

Nepriklausomybė atgavusi Lietuvai susidūrė su nemažomis problemomis. Kaip ankstyvesnių okupacijų liekana, įvairiose krašto dalyse galiojo net trys skirtingos teisės sistemos: pačioje Lietuvoje tebeveikė Rusijos teisinis, Klaipėdoje — vokiečių teisinė sistema, o Suvalkijoje dar buvo Napoleono kodekso likučiai. Kiekvienoje iš šių sistemų buvo kai kurių skirtumų ir bažnytiniuose reikaluose. Reikėjo visame krašte teisinius nuostatus suvienodinti. Vidaus įstatymdavystėje tą atliko seimas su vyriausybe, o tarptautines teises nuostatus liečiančių dalykų buvo tvarkomi sutartimis. Viena iš tokių sutarčių ir buvo konkordatas, kuriuo pasirašė prezidento Antano Smetonos vadovaujama vyriausybė, susisiekusi su Vatikanu, vadovaujamu Pijaus XI.

Sudarant šią sutartį — konkordatą, ypatingu nuopelnu turėjo a.a. arkiv. Jurgis Matulaitis. Jis padėjo rasti išeitį, sprendžiant sudėtingesnius klausimus. Jau 1918 m. gruodžio 8 d. pradžios valdyti Vilniaus arkivyskupija, jis buvo įtakingas žmogus, juo labiau, kad turėjo ne tik artimus ryšius su Lietuvos vyriausybės žmonėmis, bet ir su popiežiumi Pijumi XI. Prieš tapdamas popiežium, kard. Rattis buvo paskirtas apaštališkuoju Lenkijos ir Lietuvos vizitatorium, lankėsi Vilniuje ir Kaune. Biliūnų vienuolyne, netoli Vilniaus, vienu metu atliko rekolekcijas, kurioms vadovavo arkiv. J. Matulaitis. Kai arkiv. J. Matulaitis 1925 m. gruodžio 8 d. buvo paskirtas apaštališkuoju vizitatorium Lietuvoje, jis uoliai dirbo, kad Lietuvos ir Vatikano santykiai, valstybės ir Bažnyčios ryšiai būtų darniai sutartimi — konkordatu išspėsti.

Konkordatas turėjo 28 paragrafus. Jais numatomi artimi ryšiai tarp valstybės ir Bažnyčios. Paliekama Bažnyčiai teisė siekti savo tikslų laikantis savo kanonų teises, Valstybės teisės užtikrinamos tuo, kad prieš skirdamas vyskopus, popiežius sutiko atsižvelgti į valstybės prezidento, ar neturi kokių politinių motyvų prieš numatytą kandidatą. Vyskupa turėjo atlikti prieš prezidentą priemonę, iš tikrųjų Lietuvos pagrindiniams įstatymams. Konkordatu valstybė užtikrino, kad net ir klebonai į Klaipėdos sritį nebus skiriami, jeigu jie nėra Lietuvos piliečiai arba jeigu jų veikimas yra priešingas Lietuvos valstybės saugumui.

SVARBI DELEGACIJA PAS ŠV. TĖVĄ

Šventąjį Tėvą aplankė krikščionių demokratų frakcijos (Europos Parlamente) delegacija, kurią Paulius VI nuodžiūnė pasveikindamas, įvertindamas krikščionių demokratų atstovų Europos Parlamente pastangas išugdyti tautos vieningos Europos idealą. Popiežius šia proga pažymėjo, kad valstybiniam gyvenime dalyvaujantys krikščionys turi visada rūpintis, kad žmonijos pažanga ir broliškas tautų tarpusavio bendradarbiavimas būtų kuriami ir ugdomi Kristaus Evangelijos dvasioje. „Visada savo veikloje vadovaukitės krikščioniškosios principais ir padėkite tautoms geriau pažinti krikščioniškąsias vertybes“, — pažymėjo baigdamas Popiežius Paulius VI susitikime su krikščionių demokratų atstovais Europos Parlamente.

SOVIETAİ STIPRĖJA VANDENYNUOSE IR SAUSUMOJE

Vakarų NATO vyriausybės ruošia dirvą bolševikų užpuolimui

BR. AUSROTAS

Neseniai Reykjavike, Islandijoje, Keflaviko aerodrome susirinkę, lyg didžiausios bėdos atveju, posėdžiavo NATO kariški ir politiški pareigūnai.

Amerikos atstovo siūlymai

Šiame metiniame svarbiame susirinkime Amerikai atstovavo adm. Isaas Kidd, Atlanto vandenyno NATO laivynų viršininkas. Vienoje savo pagrindinių kalbų admirolas pareiškė, kad „nežiūrint besikeičiančių vidaus gyvenimo santvarkų NATO valstybių tarpe, Atlanto laivyno paskirtis yra likusi ta pati per pastaruosius 20-tį metų. Tačiau turimos priemonės šioms tikslams siekti yra per silpnos. Mat, Sovietai žymiai išaugo ir sustiprėjo ne tik žemyn, bet ir pasaulio vandenynuose. Tiesą pasakius, Atlanto laivynai gali būti jau per silpni atremti galimą užpuolimą.“

Susirinkusiems šiaurės Atlanto NATO nariams adm. I. Kidd siūlė:

Sustiprinti Europos tautų karo laivynus, statant naujus vienus ir modernizuojant jau turimus. Tai būtina reikalinga jėgų išlyginimui tarp Sovietų ir NATO valstybių laivynų.

Istobulinti jau turimą išėjimo sistemą apie galimą ir nelauktą užpuolimą. Puolimui parengti NATO vienetai turi būti sutelkti tokiuose taškuose, kad galėtų suleisti priešų užpuolimą jo užuomazgoje, kol JAV permes savo kovos vienetų ir kautynių lauką iš nuolatinių bazių Amerikoje.

rikoje.

Visos NATO valstybės turinčios atnaujinti ir išplėsti savo prekybos laivynus, turinčius milžiniškos svarbos karo laivynų uždavinių įvykdymui.

„Visi NATO nariai turi veikti vieningai, kad sumažintų Sovietų laivyno grėsmę ir pasiektų reikiamą pusiausvyrą“, samprotavo JAV admirolas savo baigiamajame kalboje.

Pritaria ir Europos atstovai

Norvegijos atstovas, pritarė JAV pareigūnui, gen. Zeinners Gundersens pareiškė, kad visi NATO nariai puikiai žino apie Rytuose augančią grėsmę. Generolo Z. Gundersens nuomone, Sovietai siekia savo tikslus įgyvendinti, pasiremiant vienu kariška jėga. Pagal NATO statuose turimus duomenis galima teigti, kad Sovietai savo kariškas jėgas ruošia ne gynybai, bet puolimui. Galvojama, kad Varšuvos pakto (Sov. Rusijos vyraujami Rytų ir Balkanų) kraštai ruošiasi puolimui, kai tuo tarpu NATO valstybės vos tere pasirodusios apsiginti nuo užpuolimo.“

Savo žodyje V. Vokietijos atstovas Karl Mommer teigė, kad „šiais laikais taip tegalima išlaikyti tik su stipriomis kariškomis jėgomis. Nėra jokio pagrindo tikėti, kad šiaandieninė pasaulio mes galėtume ramiai kurti ir dirbti, neturėdami galingų armijų, nors tokių, kurios pirmo-

mis užpuolimo dienomis galėtų sustabdyti į mūsų teritorijas įsiveržusį priešą. Todėl priešas ir turi žinoti, kad jis nieko nelaimės užpuoldamas vakariečių kraštus. Būtų idealas, jeigu taiką būtų galima išlaikyti prisilaikant vien moralės principų. Galia, bet per pastaruosius šimtmečius prieš šito tikslo dar toli gražu nėra priartėta“, samprotavo K. Mommer.

Labai taikliai kalbėjo Belgijos atstovas gen. Baron de Cumont. Jis kaltino visų laisvųjų kraštų žinių tarnybas, per mažai skiriančias laiko savo piliečiams supažindinti su kasdien augančiu pavojumi iš Sovietų pusės. Jo nuomone, vakariečiai yra labiau susirūpinę savo geru, asmenišku gyvenimu, bet visiškai nesirūpinę savo kraštų ateitimi. Taip pat ir parlamentarai, kurie geriau negu eiliniai piliečiai žino apie Sovietų kėslus, nekreipia dėmesio į kasdien vis didėjantį pavojų iš Rytų. Jie labiausia susirūpinę savęs išrinkimu ir perlinkimu (kokia šventa tiesa, tinkanti ir šio krašto kongreso atstovams — Aut.).

Neutrinė bomba reikalinga

Reykjaviko metiniame NATO susirinkime buvę prieita prie vieningos nuomonės, kad „Sovietai yra prisiviję NATO kraštų ginklavinimo lygį ne vien tik normaliu, bet ir branduoliniu užtaisų pabuklų lenktynėse“, kai kurie atstovai, nors to atvirai ir nedrįso pareikšti, jautė, kad kai kuriose ginklavinimo sektoriuose Sovietai gali būti pralenkę Vakarų. Aišku, kad Vakarų neveiklumas ir Sovietų ginklų pranašumas sudaro galimybes nelauktam užpuolimui. Ypač po to, kai Sovietai žymiai susilpnino NATO š. Atlanto padėtį.

NATO gen. sekretorius olandas Joseph Lens skatino prezidentą Carterį, kad JAV kuo greičiau pradėtų gaminti neutronines bombas. Pabrėžiama, kad tik dabar pirmą kartą NATO Europos valstybių atstovai reikalauja, kad būtų pradėta gaminti neutroninė bomba.

„Human Events“ savaitraštis savo XII. 3 laidoje, rašydamas apie šią pusiau slapta NATO valstybių konferenciją, primena, kad „jau atėjo metas, kad ne vien tik NATO valstybių pareigūnai, dirbą tarpaišiai šiai organizacijai, bet ir tu valstybių politikai turi rimtai susirūpinti gresiančiu pavojumi iš Rytų“.

MASKVOS NUOTAİKOS BELGRADE

Goldbergo ir Voronovo dvikova

Žmogaus teisių pažeidimas, Helsinkio konferencijos nutarimų neįvykdymas, nors ir labai atsargiai kai kurių valstybių delegacijų primenamas Belgrado konferencijoje, Maskvai yra labai nemalonus. Tai matyti iš sovietinės spaudos, kur pastebimas tam tikras nervotumas ir nepakenkimas, kad kas nors tai primena ir iškelia. Bene drąsiausiai laikosi Jungt. Amerikos Valstybių delegacija. Viename iš pastarųjų konferencijos posėdžių JAV delegacijos pirmininkui ambasadoriui Arthur Goldbergui, vos tik suminėjus disidentus Sov. Sąjungoje, tuojau atskirto Sov. Sąjungos delegatą Juri Voronovą ir pabrėžė: „Jei Amerikos valdžia vis dar kaltins Sov. Sąjungą dėl žmogaus teisių pažeidimo, tai ji prisiims atsakomybę už konferencijos nepasisekimą“. Voronovas dar pabrėžė: „Sovietų tauta neieškia niekam kištis į savo naminius reikalus“.

Goldbergas turėjo drąsos paminti asmenis, kurie yra persekiojami kaip tik už tai, kad reikalauja Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymo, pvz. Safranskis, Orlovas, Ginzburgas ir kiti. Sovietų delegatas tuojau atkrito, kad „šitas būdas mirti konkrečius faktus, kurie yra vien tik Sov. Sąjungos kompetencijoje, yra visiškai nepriimtinas“. Goldbergas grynai, sakydamas, kad „prezidentas Carteris jam ypatingai padėdė išskirti faktus, kur pažeidžiamos žmogaus teisės. Mes bandėme, aiškino Goldbergas, kelti ir diskutuoti tokius faktus abipusiškai atskirai, bet be pasekmių. Mano delegacija kelia šias problemas šioje vietoje, nes mato, kad visa, kas iki šiol buvo bandyta problemai išspręsti, mus apvylė“.

Kaip sovietams yra įprasta, jie burberio į kontrpuolimą. Voronovas tuojau ėmė kaltinti JAV. Esą, „ryškiausias žmogaus teisių pažeidimas vyksta kaip tik Jungt. Amerikos Valstybėse, kur grupė asmenų, reikalaujančių žmogaus teisių darbo, buvo šiaurės Karolinos valstijoje nuteisti 282 metams kalėjimo. Pastorius Ben Chavis nubautas 34 metams kalėti už tai, kad parašė, jog JAV tūkstantčiai asmenų sėdi kalėjime tik dėl to, kad jų oda yra juoda, o tuo tarpu leitenantas Calley, atsakingas už My-Lai žudynes Vietnamo, vaikštinėja laisvas“.

Goldbergas tuojau atskirto, kad Voronovo kaltinimai yra ne pagrįsti, kad leitenantas Calley buvo teisiamas kariško teismo pagal sąžinę ir pagal veikiančius įstatymus. Voronovo paminėti faktai Jungt. Amerikos Valstybė-

se nėra laikomi „vidaus reikalais“, kuriuos niekas negalėtų kištis. Calley atvejis buvo plačiai diskutuojamas pasaulinėje spaudoje. Amerika pagal savo tvarką ne tik neneigia kitiems teisę kištis į tokius reikalus, bet ir pati smeigia peilį į žaidžias, kaip rodo Watergate atsitikimas ir kiti panašūs klausimai, d'skutuoti pasauliniu mastu.

Teisingumo pažeidimų pastaruoju metu daugiau ar mažiau visuose kraštuose. Nėra ant žemės tokio režimo, kuris būtų tobulas arba visiškai nepakaltinamas. Tačiau stiprus režimas ir pilnai demokratiškas, koks yra Amerikoje, nebijo kritikos arba kontrolių, neslepia, kad įvyksta skandalas, sujaudina tautų sąžinę, po patologinio uždanga, kuri pavadinama „grynai vidaus reikalu“, į kurią niekas neturėtų kištis“, paaikškino Goldbergas.

Giliau pažvelgus į šį Goldbergo ir Voronovo ginčą, matyti, koks yra rusų nusistatymas žmogaus teisų, laisvo žmonių ir idėjų judėjimo klausimu. Tai yra visiškai panikinimas, pamnyimas laisvės, taip būdingos visokioms diktatūrom ir tirionijoms. Lygiai matyti tas rusų tiesiog paveldėtas instinktas nuolat gintis. Plačiausi senovės Sarmatijos plotai per amžius buvo atvirai invazijai, pradedant mongolais, baigiant Napoleonu, pasiekusiu Maskvą, ir vokiečių, atėjusių iki Stalingrado. Šiaandien paveldėta mintis nuolat gintis dar yra padidėjusi, nes „sovietinė tėvynė, kaip skelbia komunizmo vadai, yra apsupta tautų — priešų“. Reikia ginti ne tik teritoriją, bet ir marksistinę ideologiją, kuri yra judinantis centras pasaulinės revoliucijos, esančios Maskvoje. Reikia gintis prieš reakcinio kapitalizmo, prieš buržuazijos jėgas, kurios Kremliaus galvojimu kėsinais sunaikinti spalio revoliucijos „laimėjimus“. Tokia pažūra buvo pagrindinis leitmotyvas Brežnevo pasakotoje kalboje lapkričio 2 d., 60 metų sukaugus nuo spalio revoliucijos. Pasirėgimas, kad „Sovietų S-ga niekad neturėjo tokio ekonominio, moksline ir techniniojo potencialo, kaip šiaandien, kad niekuomet jos apsigynimo jėga nebuvo tokia stipri ir tikra“. Ar tai nėra savo silpnumo pajutimas ir spon-taniškas gynybos reiškinys?

Paprastai a logika vadovaujantis, reikėtų manyti, kad dabartinis Sov. Sąjungos režimas, jausdamasis toks stiprus ir tikras, neturėtų bijotis atidaryti savo sienų laisvam žmonių ir idėjų judėjimui. Bet taip nėra.

J. V.

Rinkiminės kampanijos įkarštyje tautinių grupių įtaką politinėse partijose diskutuoja JAV LB Visuom. reik. tarybos pirm. Aušra Mačiulaitė-Zerr ir respublikonų kandidatas į Pensilvanijos aukščiausiąjį teismą Robert Montemuro

TARP GYVENIMO IR MIRTIES

ZENONAS STABAKALNIS

54

— Ir aš čia, kaip ir tu, metų metais esu buvęs klierikas ir taip, rodos, dar neseniai. Net ir šį rytą —važiuoju apsnūdęs, ir kažkaip pasirodė, kad aš dar klierikas, parvažiauju vasaros atostogų. Net pagalvoju, ką klebonas pasakys dirbti, kai jam šį kartą pasirodysiu. Po tokio ilgo pasirodymo dar tiek mažai padaryta, o gal kartais — atleisk man, Viešpatie, —nieko tikro nepadaryta, — kalbėjo susimąstęs inspektorius. —Kaip gerai, Antanai, kad tu eini tais pačiais pėdsakais. Net ramiai pasidaro pagalvojus, kad tikrai bus, kas mane pavaduos, — kažkas ir tolius žiūrėdamas, rudens išskrendančių paukščių nuotaikomis kalbėjo jau senstelėjęs jų uolusis inspektorius.

Karuža pradėjo jį pamilti, prie jo prisirišti. Jis patarnauja su malonumu jo Mišių metu. Jis pamatė, kad ir jis turi tokią pat žmogišką dalia, pilną įvairių išgyvenimų, ir tą pačią melancholią, matant savo gyvenimą taip greitai praeinant. Jis pagalvojo, kad mes visi esame žemės vaikai, su ta mūsų žemiška tėvyne stipriai surišti, nors jos gyvenimu taip trumpai tepasidžiaugiam.

Jis prisiminė pasakojimus apie paskutiniąsias gyvenimo dienas jų altaristas kunigo Jonušausko. Jis buvęs didelio tikėjimo ir tvirtos valios žmogus: šios bažnyčios pastatymas — tik dalis jo darbų. Buvęs labai vyriškas — visus uždegdęs vasaros drąsa ir pasitikėjimu Dievu, tačiau buvęs ir jautrus. Jis džiaugdavosi Dievo pasauliu, kiekvieną jo sutvėrimą mylėjo, kiekvieną gėlę negalėdavo atsidžiaugti.

Buvo paskutinė šienapiūtė slėnyje priešais jo namelį profesorius Kurnatausko, protestantų bažnyčios pastorius, pievose. Jis išėjęs ilgai žiūrėjo, kaip vyrai dalgiais piove žydinčią pievą. Saulėje ritmingai blyksnėdavo pilnas ir čiakst-čiakst-čiakst virsavo žydinčios gėlės, rikiuodavosi į banguojančias pradalges. O tų žolių koks begalinis įvairumas: kiekviena jų — puošni gėlė, veši ir besiveržiantį gyventi, džiaugtis savo pasauliu ir kitus džiuginanti... Jam šienapiūtė — tai poezija, tai laikas visokiems apmąstymams...

— Nebematysiu daugiau tos šienapiūtės... — pasakė graudžių balsu su ašarom akys ir nuėjė į savo kambarį. Jis jautė artėjančią mirtį, gavęs širdies negalavimą dėl daugybės rūpesčių ir darbų, netrukus jis mirė.

Kartą Karuža pagalvojo, kad ir jis yra sugrįžėlis — gal ir jis turėtų ką aplankyti. Jis prisiminė tą gerąjį senuką batusių, kuris buvo pasidaręs jo tikru draugu ir jį mylėjo. Jis ne kartą yra liūdnai prisitaręs:

— Kai tu išėsi aukštus mokslus, tu pas mane neateisi, manęs nematysi...

O jis jį tuojau užtikrindavęs:

— Mūsų draugystė amžina — aš sugrįžęs tave tikrai aplankysiu.

Jam pasidarė gėda, kodėl iki šiol jis jo neaplinkė. Gal tas senukas senus jį atpažįsta, tik nedrįsta prie jo prieiti. Jis turi jį tuojau susirasti.

Jis jo namus gerai žino —daug kartų ilgas valandas ten buvęs. Jo kelias į mokyklą buvo tolimas — puspadžiai bemačiant sudyla. Kai batukai pasidarydavo jaučiamai lengvesni, jį nuedavo pas jį, kad pakalt naujus odinius puspadžius ir gumas. Eidavo ten šeštadieniais, nes tą dieną mokslo baigdavosi dviliktą valandą. Jis palaukdavo, kol pakals, ir sugrįždavo su jaučiamai sunkesniais batais.

Senukas mėgdavo dirbdamas su juo kalbėtis ir kalti neskubėdamo, o ir jam būdavo labai įdomu klausytis jo pasakojimų. Iš jo sužinojo daug įdomių dalykų apie jų direktorių ir mokytojų, apie visus žinomus aplinkinės žmones, apie jo amžiaus Kelmės praeitį. Tas jų draugiškas pasikalbėjimas vis ilgiau nusitęsdavo, tai lyg ir atsispausiant, jis nuledavo kainą užmokant, kad jo mylimas moksleivis galėtų pradėdamas nusipirkti bulkių Blaivybės arbatinėlę.

Jis nuėjo pas jį ir rado jį bedirbantį, kaip ir anksčiau. Senukas labai nušvito jį pamatęs — vis dėlto jis atėjo. Net ašaros pasirodė akyse, kad jų draugystė tikrai yra amžina... Jis jį atpažinęs ir jo paskaitos klausėsis apie Kelmės praeitį — taip įdomi buvusi. Į girtavimo pasikaitą nėjė, nes jis niekuomet negeria. Nedrįsęs prie jo prieiti —toks mokytas dabar žmogus.

Ilgai su juo Karuža kalbėjosi ir sužinojo, kad jis daro tik mažus patalsimus, kad galėtų užsimokėti už butą ir šiaip taip pragyventi. Didesniems darbams nebėra jėgų. Jis tuo darbu nori gyventi iki mirties, pats save pilnai išlaikydami, kitų neapsunkindamas. Atsisveikindamas Karuža pažadėjo vėl netrukus čia aplankyti.

Jis nuėjo tiesiai pas kleboną, papasakojo jam apie savo senąjį draugą ir prašė, kad jį priimtų į senelių prieglaudą:

— Jis yra jau per senas taip vienas gyventi ir vis dirbti. Jo amžiaus niekas nežino, net ir jis pats tik apytikriai spėja. Iš jo pasakotų atsiminimų sprendžiū, kad jis turi būti apie šimtą metų amžiaus.

— Ar galėtų būti — toks dar gurus senukas. Aš jį pažįstu — kilnus žmogus. Jis, atrodo, nustojęs senti — metų metais vis toks pat, — svarstė klebonas, aki-

(Rus daugiau)

MOSŲ KOLONIJOSE

Cincinnati, Ohio

LIETUVIŲ PAVILJONAS VIL
LAIMEJO PIRMA VIETA

"Kas galėtų pagalvoti, kad iš šiaudų tiek daug gražaus būtų galima padaryti! Tie lietuviai yra ne tik darbuotojai, bet ir kūrybingi..."

Taip kalbėjo daugelis Tarptautinio festivalio lankytojų Cincinnati parodų rūmuose. Šiais metais tai buvo jau septintas tautų festivalis, kuris per paskutinius septynerius metus yra tapęs Cincinnati miesto tradicija. Per septynerius metus šio miesto ir apylinkės lietuviai kasmet darė savo parodėlę, daugiausia parodančią tam tikrus lietuviško meno bruožus, lietuvių papročių būdingumą ir taip pat trumpai supažindinančią su Lietuvos istorijos svarbesniais įvykiais. Nors čia gyvenančių lietuvių grupė yra labai maža, — ne daugiau keliolikos šeimų, išsklaidytų įvairiose miesto ir priemiesčių dalyse — vis dėlto ši grupė gali didžiulius savo atliktais darbais ir ypač su pasitenkinimu žvelgti į akis kitų tautybių atstovų, dalyvavusių Tautų festivalyje.

Ši maža lietuvių grupė gynai savo įėjimo sūgebę šimtetų laimėti pirmąją vietą savo parodėlėje. Tai yra jau ketvirtas kartas (iš septynių galimų), kad lietuvių paviljonui buvo paskirta pirmoji premija. Gauti pirmąją premiją tarp 23 tautinių parodėlių yra ypatingai didelis darbas, ypač turint galvoje tai faktą, kad daugelis kitų tautybių paprastai šioms parodėlėms gauna lėšų ir eksponatų iš savo konsulatų, ambasadų, ar net savo kraštų. Lietuviams prabanga ir lėšomis komkuroti su vokiečiais, skandinavais, arabais, anglais, žydais, skotais, airiais ir kt., net bazės nebūti.

Taigi ir šimtet čionykščiai lietuviai rėmė savo eksponatų parastumų, autentiškumą ir meniskumą.

Šių metų parodos tema buvo "Lietuviškas šiaudų menas". Parodos komiteto pirmininkė buvo Marija Vasiliauskaitė Fedyk, o vicepirmininko pareigas sąžiningai ėjo Dan Roketenat. Komiteto narių tarpe buvo: Horacijus Žibas, Asta Vitėnaitė ir Marijona Zimmerman. "Šiaudų meno" pagrindinis punktas buvo šiaudinukų parodymas jais išpuoštoje Kalėdų eglutėje ir taip pat demonstravimas, kaip jie yra daromi. Kalėdų eglutėje visus šiaudinukus su dideliu atsidėjimu ir nuostabi įvairumu paruošė Elena Viltrakenė. Visus kitus šiaudinukus jau nuo vasaros ilgą bendrą darbą sukūrė Fedyk šeima, pagalbina Stasės Kaselienės, Dangeros Budrienės, Diane Roketenet, Birutės Flynn, Onutės Russell, Danutės Kregždienės ir Marijonos Zimmerman. Taip pat prie parodos pristatymo publikai daug padėjo Jūratė Žibaitė, Kathy Reifonaitė ir Jean Maezer.

Iš kur gi čia Cincinnati atsirado tiek daug šiaudinukų gamintojų specialistų? Naujai čia atvykusieji to nežino, nes jie dabar šiaudinukų gamintojų meno mokosi daugiausia iš Marijos Fedyk arba El. Viltrakenės. Bet pagal Mariją Fedyk pats menas čia buvo atvežtas prieš septynerius metus iš Chicago. Pagal Mariją Fedyk "mes visuomet reikiame specialią padėką Paulinai Vaitaitienei, kuri atvežė iš Chicago mūsų kolonijai šiaudų meną ir be jos mes nebūtume siekę tokio populiarumo. Jos nuostirumo dėka seni ir jauni Cincinnati lietuviai niekuomet nepamirš šio gražaus lietuviško meno".

Bene įdomiausias dalykas yra ne tik šios senos lietuviškos tradicijos atgaivinimas ir palaikymas, bet taip pat ir tas faktas, kad šis bendras darbas festivaliui ir ypač bendras šiaudinukų gamintojų sūgebę sujungti visą Cincinnati lietuvių koloniją į gražų, supažindinantį lietuvišką vie-

netą. Kai visi kartu dirba, tai yra užmiršamos partijos, ginčai, amžiaus skirtumai ir visa tai, kas paprastai emigrantus skaldo. Cincinnati lietuviai yra susijungę vyčių kuopoje, kurios pirm. yra M. Zimmerman. Dabartinio metu vyčių kuopa ruošiasi bendroms kūčiom, kurios įvyks gruodžio 18 d. Taigi Cincinnati lietuviai nesirengia išeiti ant laurų, bet ir toliau juda, planuoja ir tikisi, kad jie net didesniems kolonijoms siek tiek nostalgijos išaukia.

J. Vaidila

Elena Viltrakenė (kairėje) ir Marija Vasiliauskaitė - Fedyk lietuvių paviljone Cincinnati Parodų rūmuose

CLEVELANDO ŽINIOS

KALĖDINĖ SVENTĖ

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla visiems Clevelando apylinkės lietuviams suteiks progą Kalėdų eglutėje pabendrauti, pasilinksinti ir pasidalyti mažųjų džiaugsmu. Sekmadienį, gruodžio 18 d., 11:30 val. DMNP parapijos salėje pakils uždanga, ir scenoje pamatysime lietuviškai kalbančius, dainuojančius, grojančius ir šokančius "žaisliukus". Atvykęs Kalėdų senelis vaikus apdovanos. Kad jis nė vieno vaiko neaplenktų, tėveliai prašomi savo vaikų dovanas atnešti į salę prieš pamaldas. Tinkamiausia — lietuviška knyga.

Jaunesnieji lituanistinės mokyklos mokiniai jau seniai ruošiasi šiai šventei. V. Frankienės vaizdeli "Gyvieji žaisliukai" mokyklos scenai pritaikė ir režisavo mokytoja Amanda Muliolienė, talkinama kitų pradžios mokyklos mokytojų. Kanklių ir lumdelių orkestus ruošia muz. Alf. ir O. Mikulskiai.

Po programos, kuri nebus ilga ir todėl net ir mažiausių svečių nenuvargins, Tėvų komitetas visus skaniai pavaišins.

Visi lietuviai — dideli ir maži, jauni ir seni — kviečiami Eglutėje dalyvauti.

V.A.

RASYTOJA MOKINIŲ TARPE

Rasytoja Nijolė Jankutė-Užbaliene lankė Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą Lapkričio 12 d. Aukštesniosios mokyklos mokiniams ji pasakojo apie savo kūrybą ir jos parašytą vaidinimą "Kūlgrinda", kuris vakare buvo "Dainavos" ansamblio suvaidintas. Autorė mums paaiškino "Kūlgrindos" turinį. Ji taip pat kalbėjo apie kitas knygas ir aiškino, kaip knygu skaitymas praplečia mūsų žodyną ir mums padeda pažinti pasaulį ir suprasti žmones. Priešingai, dauguma televizijos programų žmogų apmarina, kaip narkozę. Žiūrėti televizijos, nereikia nei galvoti, nei nieko įsivaizduoti. Rasytoja paklausė, kas per metus perskaito bent po penkis knygas, ir nustebo, kai pakilo beveik visų rankos. Tada ji klausinėjo, kokias knygas mes mėgstame, ką skaityme. Kai kurios mūsų perskaitytas

Ingrida Bublėnė kalba Kristaus Karaliaus minėjime Clevelande. Nuotr. V. Bacevicius

knygas ji su mumis aptarė. Ji taip pat sakė, kad skaitymas bus naudingas tolimesnėse mūsų studijose ir mums patarė daug skaityti.

Su mumis pasikalbėjusi ir nusifotografavusi, autorė nuėjo į pradžios mokyklą. Ten ji taip pat kalbėjo apie knygas ir apie "Kūlgrindą". Kai kurie mokiniai buvo atsinešę jos parašytą knygą, kuriose ji pasirašė.

Tą patį šeštadienio vakarą beveik visi ėjom pamatyti "Kūlgrindą" — tą gražią pasaką apie laumes, miškinius ir raganas, apie lietuviškus Joninių papročius, apie papročio žiedą ir apie gražiosios laumės Gilandos nepasisekusią meilę. Salė buvo pilnutėlė žmonių ir buvo ypatingai daug jaunimo. Vaidinimui pasibaigus, žmonės atsistojo ilgai ilgai plojo. Pasikalbėjus su draugais sužinojau, kad vaidinimas visiems labai patiko, ypatingai muzika, dainos ir dekoracijos. Baletas buvo labai įdomus, tik atrodė, kad šokėjoms buvo per maža vietos

scenoje. Mes norėjome, kad jos dar ilgiau šoktų. Clevelando jaunimui "Kūlgrinda" paliks malonų prisiminimą ilgam laikui.

Vilija Ramūnaitė

SOKIO KURSAI

Jaunutis Puodžiūnas, klasikiniam šokiui paskyręs savo gyvenimo dienas, turįs šokių studiją Chicagoje, atvažiuoja į Clevelandą. Jis gruodžio 17 ir 18 d. Grandinėls šokėjams praves šokio technikos, sceninės laikysenos, šokio meninio apipavidalimo pamokas. J. Puodžiūno atvažiuojimas ir šokio studijos skirtas savaitgalis įvyks su "Ohio Art Council" parama, kurią išrūpino A. Sagienė. Grandinėls

— Senieji kartoja save, o jaunieji neturi ko pasakyti. Nuobodulys abipusis.

Jacques Bainville

FLORIDA

St. Petersburg

THE FARGO MOTEL

10810 Gulf Boulevard

Treasure Island,

St. Petersburg, Florida 33706

Tel. (813) 360-0878

Motelia yra prie pat Gulf of Mexico kranto pačiam centre Treasure Island.

Gražiausias pajūrys, miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apatamentais, spalvotos televizijos, aplinkui restoranai, naktiniai klubai, žvejybos vietos, Golfo ir teniso aikštės, bažnyčios, krantuvės ir t. t.

Savininkai lietuviai maloniai kviečia visus apsilankyti.

Alfonso ir Teresa Zebertavičiai

A. + A. MAGDALENAI REKLIENTE mirus,

jus sūnui Dr. VYTAUTUI, žmonai VILMAI, antikei: DALIAI ir jos vyrui Dr. VITUI ALEKNAI ir giminėms reiškiu giliausią užuojautą.

Dr. Stasys Žmuidzinas

KATALIKŲ BAŽNYČIA LIETUVOJE

1940-1944 Metais

Parašė vysk. VINCENTAS BRIZGYS

Knygoje aprašoma raudonųjų ir rudųjų okupantų metodais suniokinti ar panaudoti savo tikslams Katalikų Bažnyčios vadovus ir Jos narius.

Kaina su persiuntimu \$4.30. 192 pusl. Illinois gyventojai prideda 5% mokesčių.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visais paskolų apylinkais.

Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sėskaitos apdraustos iki \$40,000.00 FRANK ZOGAS, President

2657 W. 69th Street Chicago, Ill. 60629 Phone 925-7400

& LOAN ASSOCIATION 4040 Archer Avenue Chicago, Ill. 60632 Phone: 254-4470

8929 S. Harlem Avenue Bridgeview, Ill. 60455 Tel. 598-9400

5 1/4 %

paid quarterly
4 Year Savings
Certificates
Minimum \$5,000

7 1/2 %

All accounts compounded daily
First Bank Savings

CLASSIFIED GUIDE

NUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojami miegamieji kambariai porai ar vienam asmeniui. Pompano Beach, Floridoje. Skambinti — (305) 943-9735

Išnuom. 3-jų kamb. apšild. butas. \$175.00 ir mėn. 6757 S. Artesian Ave. Skambinti: 927-1094

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patoguojamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos šalių. 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629 TEL. — WA 5-2767

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiate ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažai. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos v. v. vakaro Telefonas 476-3950

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valome visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5163

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitas kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-9869

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senis ir sodu sukuriamas patalpas. Pigių šilumą išoriniams ir vidiniams šilumoms. Krepšelis

A. BANY — Tel. 447-8806

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. — 376-1882 arba 376-5808

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TEL. — WA 5-8063

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 So. Maplewood, tel. 254-7400

Taip pat daromi VERTIMAI GIMINIŲ SKYDINIŲ, PILDOMI PILIETIŠKOS PRASIMAI ir kitokie prašymai.

THE FORTY YEARS

OF DARKNESS

Parašė Dr. Jonas Vaitis

Apie lietuvių lietuvių kovos metus. Į anglų kalbą išvertė

Jonas Bulevičius

Kaina \$2. Kitiems vokiečiams — \$3

Siųsti knyga gamina DRAUGAS

REAL ESTATE

Mūro bungalow. 6 kamb. (3 mieg.), 30 p. sklypas. Naujas šildymas. Paliukimas. Tuojau galima užimti, 65-ta ir Artesian

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARKE

5 kamb. mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. \$19,750. Arti 71-os ir Campbell.

Mūrinis — taverna ir 2 butai. Gazu šildymas. Žemtas \$40,000. Arti 71-os ir California.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6435 So. Kedzie Ave. — 778-2233

M. L. S.

MARQUETTE PARKE IR

PIETVAKARIUOSE

Turime namų nuotaukus

Budraitis Realty Co.

DRAUDIMAI ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ

BUTŲ NUOMAVIMAS

Parinkime nuomotojus.

4243 W. 63rd St., tel. 767-0600

VIENOK MARQUETTE

PARKAS GRAŽUS

Likęs 17 metų "ranch". 2 auto

mūr. garažas. Nupirkus tuoj galima

keičti į gražų Marquette Pk. N-

rintieji prašomi pakuoti savo telefoną

skubiosios deryboms.

Mūras. 2-jų aukštų, 6 kambarių. 2

auto mūro garažas. Gabių rankų gali

būti atnaujintas. Marquette Pk., Kal-

na \$28,000.

Šviesas, švarus 2-jų butų mūro

plety Brighton Pk. Ahum, langai.

Atskiri gazu šildymai. Dvigubas ga-

ražas. Deber galite nupirkti už 31,000.

Didelis mūro bungalow ant platus

sklypo. Gazu šildymas. Marquette

Pk. \$25,750.00.

10 butų tvarkingas mūro namas

apie \$22,000 metinių pajamų, naujas

stogas, gazu šildymas ir elektra. Mar-

quette Pk. Pilingam pirkėjui kaina — tai atrodina.

Dviejų butų, gelsvų plytų, 18 me-

ty modernus namas ir ekstra didelis

mūro garažas. Įrengtas, beveik tre-

čio butas, gražiam beismonte, daug

kitų priedų. Greit galima užimti —

vertas \$60,000.

Biznis/pakylai, restoranai ar ofi-

sai, didelis patogus namas ant pla-

taus sklypo Marquette Pk. \$2,900.

Gražus platus sklypas ir garažas

Marquette Pk., Vestingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

MISCELLANEOUS

RADIO PROGRAMA

★

Seniausia Lietuvių Radio progra-

ma Naujojo Anglijos 18 Stoties

WNSR, 1390 bangs, veikia sekmadi-

niais nuo 1:00 iki 1:30 val. po

pietų — perduodama vėliausi, pa-

salinių kinų santrauką ir komen-

tarus, muziką, dainas ir Magdūtės

pasaką. Šia programą veda Stepo-

nas ir Valentina Minkai. Biznis

reikalais kreiptis į Baltic Florist

— gėlių bei dovanų krautuvi, 902

El. Broadway, So. Boston, Mass.

02127, Telefonas 268-0489. Ten

pat gaunamas dienraštis "Draug-

as" ir rasite didelį pasirinkimą

lietuviškų knygų.

HELP WANTED — MOTERY

HOUSEHOLD-HELP WANTED

5 days. Vicinity 95th & Western.

Phone — 445-7211

HELP WANTED — VYRAI

Balfas 143 skyriaus St. Petersburg darbuotojai savo iškyloje. Iš kairės: S. Vaskys, pirm. J. Valauskas, K. Kleiva, V. Kleivienė; stovi: dr. A. Kaškelis, J. Jasinskis, A. Plepys, R. Plepienė, R. Jasinskienė, T. Liutkienė, prel. J. Balkūnas, P. Vaskienė, inž. A. Mačionis, O. Galvydienė, O. Kindurienė

LIETUVIAI FLORIDOJE

Palm Beach, Fla.

NAUJUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Didžiųjų švenčių laikotarpyje svečių marių marios užplūsta visus saulėtus Floridos pakraščius. Vietos lietuviai visada džiaugiasi sulaukę daug senų pažįstamų, draugų ir vėl po ilgesnio laiko išvydę išbalsčius veidus. Tuo metu vietos lietuvių organizacijos suskanta rengti įvairius parengimus bei pramogas atostogaujančių svečių kadienbei pajavinti. Naujųjų metų bendri sutikimai atskirose vietovėse yra ypatingai puiki proga visiems — tiek vietiniams, tiek svečiams — susieti draugienę ir bendrą, pakilioję, lietuviškoje nuotaikoje tą vakarą pabendrauti bei pasilinksinti.

Jau per eilę metų gražia tradicija yra tapęs Palm Beach Lietuvių klubo rengiamas Naujųjų metų sutikimo pobūvis. Ir šiais metais jis įvyks toje pačioje Palm Beach Gardens Holiday Inn didžiojoje banketų salėje. Šokiams gros "Suomi Band" pramoginės muzikos kapela. Šokiai, skani vakarienė, šampanas 12.50 dol. asmeniui. Kadangi salėje vietų skaičius yra ribotas, tad klubo valdyba tikisi, kad iš toliau atvykstantieji iš anksto patikins sau dalyvavimą.

Tradicinę šv. Kučių vakarienę ir šiais metais rengia vietos lietuvių Bažnytinis komitetas Metodistų maldyklos salėje.

SIMO KUDIRKOS FILMAS

Po vasaros atostogų ir vėl Palm Beach Lietuvių klubo nariai bei svečiai kiekvieno mėnesio primajį šeštadienį susirenka Metodistų maldyklos salėje mėnesiniam narių susirinkimui. Valdyba šiuo metu kiekvienam susirinkimui parengia atitinkamą kultūrinę programą. Rugsėjo m. 3 d. buvo rodomas kun. A. Kezio parengtas filmas — Simo Kudirkos sutikimas Chicagoje. Šis filmas visus susirinkusius giliai sujaudino ir paliko šio įvykio tragedijos ir jos laimingos atomazgos neužmirštamą prisiminimą.

Panašių filmų rodymas yra didžiai naudingas ir reikalingas Floridos lietuviams. Juk šio krašto lietuviai yra tūkstančiai mylių atskirti nuo visų mūsų visuomenės ir kultūrinės veiklos centrų. Tad panašūs lietuviško gyvenimo filmai yra nepamainoma priemonė juos ir vėl artimiau surišti su bendrąja lietuviškąja veikla ir tuo pačiu paskatinti patiemis prie jos prisidėti ar bent ją paremti.

Ateię klubo valdyba yra numaciusi daryti pastangas gauti ir daugiau panašių filmų ir jas parodyti ir kitose Floridos vietovėse.

BEVERLY HILLS GELINTYČIA
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barbaros ir Gene Drishų krautuvė
THE DAISY STORE
8018 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. 499-1318
— Gėlių visoms progoms —

40 didžiulių sklypų. Ši vietovė yra ant pakilios kalvos ir ranka pasiekiamas Atlanto paplūdimis, kuris šioje vietoje yra vienas geriausių visoje Floridoje. Tikrai tai yra žavi rezidencinė vieta, kokios dar iki šiol Floridoje neteko matyti, nes šiaip šiuo metu panašios vietos prie vandens yra užimtos didžiulių daugiabučių ir daugiaaukščių namų. V. Tomkus tikisi, kad daugelį šių sklypų išpirks mūsų tautiečiai ir tuo pačiu netrukus ant pat vandens kranto išaugs ištaigus naujas "Lietuviškas kaimas".

A. A. OLESE JUOZAITIENĖ

Lapkričio 9 d. šios žemės kelionę užbaigė vos nepilnus 4 metus Juno Beach išgyvenusi. Olesė Juozaitienė. Ji buvo veikli mūsų telkinio veikėja ir tauri asmenybė. Iki pat mirties buvo Palm Beach Lietuvių klubo valdybos narė. Ji palaidota šalia savo motinos Waterburyje. Klubo valdyba lapkričio m. suorganizavo už jos vėlę pamaldas.

Dg.

St. Petersburg, Fla.

BALFAS UŽBAIGĖ VAJŲ

Balfas 143 skyriaus vėjus eina prie galo. Prieš kiek laiko buvo surengtas paskutinis rudens Balfas piknikas Seminole parke. Susirinkę iškylautojai būriavosi po palmėmis ar links mai užkandžiavo. Džiaugėmės, kad piknikas pavyko ir kad Balfas gavo gražaus pelno. Artinantis Padėkos diena, Jonas Valauskas, Balfas pirminkas, subūrė visus Balfas darbuotojus į savo gyvenvietę jiems padėkoti ir juos pagerb-

ti. Pirmiausia buvo padaryta nuotrauka, kuri bus ateię Balfas darbuotojams prisiminti. Vėliau svečiai buvo prašyti prie paruošto padėkos stalo. Prel. J. Balkūnas sukalbėjo reikšmingą maldą. Po maldos kalbėjo prel. J. Balkūnas. Jis apibūdino Balfos steigimo pradžią. Priminė didelius nuopelnus prel. Končiaus, pažymėjo, kiek vargo ir didelių pastangų jis turėjo įdėti, kol suorganizavo lietuviams šalpos pradžią — Balfą. Taip pat prel. J. Balkūnas paryškino dabartinis Balfos šalpos darbus, paminėdamas teikiamą pagalbą lietuviams čia ir tolimose kraštuose. Daug džiaugsmo ir gyvenimo vilties suteikia Balfas lietuviams ligoniams, seneliams Vokietijoje ir Punske krašte.

Reikia daug vargo padėti, kol pasiekia lietuvių pagalbą už geležinės uždangos. Po to dar kalbėjo J. Jasinskis ir dr. Kaškelis. Po kalbų Balfos pirm. J. Valauskas tarė padėkos žodį Balfos darbuotojams, kurie dirbo sunkų darbą, lankydami lietuvių namus, prašydami au-

kos, dirbusiems piknike. Ypač dėkojo O. Kindurienė, kuri su Vaškiais aplankė visus Gulfporto lietuvių namus, V. Kleivienė su J. Bakučiu, kurie aplankė visus lietuvių Bella Vistoj, Rožei Plepienė, kuri apėjo savo kaimynus Vina del Maroj. Onutė Galvydienė su Jonu Valausku apvažinėjo visus lietuvių, gyvenančius St. Petersburg mieste ir apylinkėse.

Padėkojo ir pikniko darbuotojams, prel. J. Balkūnui, kun. J. Gasiūnui, Bakučiams, Liutkienė, O. Kindurienė, A. Mačionui, akordeonistams Kai-riui ir Aleščiūnui, Onutei Galvydienėi ir Jonui Zostautui.

Skirstydami svečiai linkėjo vieni kitiems susilaukti laimingų kitų metų ir vėl sėkmingo Balfos vajeus pravedimo.

Dabar St. Petersburg lietuvių laukia Balfos rengiamo solisto Algirdo Brazio iš Chicago koncerto. Jis bus vasario 7 d. Laukiam ir nepailstančios darbuotojos Marijos Rudienės, Balfos centro pirmininkės, su savo vyru inž. A. Rudžiu.

Dalyvis

Mielajam kolegaj

A. + A. Vet. dr. VALENTINUI BAGDONUI
netikėtai mirus, jo žmoną BIRUTĘ ir kitus gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi jo kolegų klevlandiškiai:

Vladas Bložė
Stasys Jankauskas
Juslas Kuncaitis
Vytautas Maurutis

PADĖKA

A. + A.

VINCENTAS LAVINSKAS

Gyveno Marquette Parke. Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1977 m. lapkričio mėn. 16 d. ir 19 d. po gedulingų pamaldų šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje buvo nulydėtas ir palaidotas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Pasilikusi giliam liūdesyje, nuoširdžiai dėkoju kleb. kun. Ant. Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulingų šv. Mišių auką ir jautrų pamokslą.

kun. kun. Vael. Zakarauskui už sukalbėjimą maldų koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą, kun. Ant. Puchenskiui už ligonio aprūpinimą šv. Sakramentais, atsilankymą į koplyčią ir maldas.

kun. J. Juozavičiui už sukalbėtas maldas koplyčioje, kun. Pranui Kelpšai, šv. Kryžiaus ligoninės kapelionui, už dalyvavimą gedulingose pamaldose bažnyčioje, sol. Jonui Vazneliui už giedojimą ir Ant. Kalvaičiui už vargonavimą per gedulingas šv. Mišias.

Didelę padėką dr. Jurgui Starkui už rūpestingą gydymą sunkiai ir ligai sergančio mano mylimo vyro.

Sirdingiausias ačiū Danutei Šlenienei už jos prielankumą ir pagūdą ir Sofijai ir Ant. Valiams už manęs užjautimą ir visokeriopą pagalbą.

Ypatingą padėką mano sūnėnui St. Vilčiūnui ir jo žmonai Mikutei už nuoširdžią ir rūpestingą pagalbą mano sunkiomis dienomis.

Dėkoju mieliems grabnešiams Raimundui Šleniui, Jonui Izokaičiui, Alfonsui Mickevičiui, Jonui Brazui, Viktorui Jasmanui ir Stasiui Vilčiūnui.

Dėkoju visiems, visiems, kurie lankė mano sergantį vyrą, jam mirus, atsilankė į koplyčią, dalyvavo gedulingose šv. Mišiose, palydėjo į kapines, maldas, šv. Mišių aukas ir už nuoširdžias užuojautas.

Ačiū laidotuvių direktoriui Donald Petkui ir jo štabui už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti žmona VALERIJA

A. + A. KONSTANT BURBULIS

Gyveno šv. Seimos Viloje, Lemont, Ill. Anksčiau gyveno Crown Point, Indiana.

Mirė gruod. 7 d., 1977, 8:45 val. ryto, sulaukęs 90 m. amž. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno apie 65 m.

Pasilikio dideliame nuliūdime 3 dukters: Phyllis Rubio, Loreta, žentas Mike Davoust, ir Virginia, žentas Harry Engberg, 2 anūkai: Marilyn su vyru dr. Ralph Vogler ir John Engberg, sūnėnas Anthony Shlikas su žmona Klema ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Markiewicz kopl., 108 Illinois St., Lemont, Ill. Laidotuvės įvyks penktad., gruod. 9 d. iš kopl. 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. Alphonsus parap. bažnyčią, Lemont, kurioje 10 val. įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukters, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Victor B. Markiewicz tel. 257-6363

DRAUGAS, penktadienis, 1977 m. gruodžio mėn. 9 d.

5

Brangiai mamytei

A. + A. Magdalenai Mikučauskienei

mirus, sūnų ALFREDA, marčią ALICIJĄ, anūkus LINDĄ, ALDĄ ir GINTĄ, SESERIS ir BROLIUS su šeimomis ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Ona ir Petras Blekiai su šeima

Mūsų mielam

A. + A. Dr. VALENTINUI BAGDONUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Elena ir Adolfas Miliai
Vanda ir Gediminas Balukai

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplųčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNUS

TRY S MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St.

Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6671

2424 W. 69th STREET

Tel. REPUBLIC 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1132-30

VASAITIS - BUTKUS

1440 SO. 50th Ave., OCEBO, ILL.

Tel. OLympic 3-1008

JUSTINA STELLA PUKSMIS

PAGAL TĖVUS KLIMOVSKY

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė gruodžio 6 d., 1977, sulaukus 84 m. amžiaus.

Gimė Vokietijoje.

Pasilikio dideliame nuliūdime 3 dukters: Stella Imirsek (nasilė a. a. Louis), Josephine, žentas John Bojnansky, ir Mary Banky (nasilė a. a. Joseph), 8 anūkai, 6 proanūkai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Cekoslovakijoje liko brolis Anton Klimovsky ir 2 švogerkos Mary ir Therese su šeimomis.

Priklausė šv. Kazimiero Seserų rėmėjų draugijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštad., gruodžio 10 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukters, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Victor B. Markiewicz tel. 257-6363

APLINK MUS

× Kalėdų eglutės programa Lemonto lituanistinėje mokykloje bus gruodžio 11 d., sekmadienį, 3 val. po pietų mokyklos patalpose. Bus trumpa programa, kurią atliks mokiniai, ir atvažiuos Kalėdų senelis su dovanėlėmis visiems atsilankiusiems vaikams. Po programos bus vaišės visiems svečiams, tėvams ir vaikams. Visi kviečiami.

× LRK susivienijimo 163 kp. minės 50 m. veiklos sukaktį gruodžio 11 d. Sv. Mišios 10:30 val. ryto šv. M. M. Gimimo parapijos bažnyčioje, po to susirinkimas ir kavutė parapijos salėje.

× Inž. Eugenijus Bartkus, Bartkus & Associates kompanijos prezidentas, buvo išvykęs kompanijos reikalais į Europą, kur lankėsi keliose valstybėse, po to vyko į Pietų Ameriką. Nors Bartkų šeima gyvena apie 60 mylių nuo Chicagos, Danguolė Bartkuvienė kas šeštadienį veža vaikus į lituanistinę mokyklą, o sekmadieniais į skautų sueigas.

× Prof. dail. Arvydo Algimino meno paroda bus atidaryta šiandien, gruodžio 9 d. 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje. Į parodos atidarymą vyks daug lietuvių ir iš Beverly Shores, nes po jo pirmosios parodos daug kas įsigijo dailininko paveikslų.

× Rūta Arblėnė buvo išvykusi į Floridą atostogų, kur aplankė dukterį Giną, kuri dirba miško pramonės mokslinio tyrimo srityje. Gina, baigusi universitetą labai gerais pažymiais, gauna daug naujų tarnybinių pasiūlymų. Rūta Arblėnė, aktyviai įsijungusi į lietuvių visuomeninį gyvenimą, taip pat priklauso ir amerikiečių moterų organizacijoms.

× Rašyt. Vinco Ramono "Kryžių" romano anglų kalba (Crosses) dar buvo "Draugo" administracijos gauta ir yra pardavinėjama. Ši puiki šventinė dovana tekauoja 4 dolerius. Norintieji gauti prašomi rašyti "Draugui".

× Eleanor Zapolis išleido savo pieštas švenčių sveikinimo kortelės su purpeliu ant beržo šakos.

× Leokadijos Brazdienės maisto produktų krautuvė, 2617 W. 71st St., telef. 778-2030 ir Swanson, 2502 West 63rd St., telef. 925-1533. Kūčių ir Kalėdų stalui paruošta įvairių silių, dar daugiau žuvų patiekalų penkių rūšių vinigretai, agurkų pienas, sližikai, barščiai, grybų ausukės, medauninkai ir kita. Be jau žinomų mūsų įvairių tortų dar turime 4 rūšių naujų tortų, įvairių mėsos ruliadų ir visa, kas tik reikalinga Kūčių bei Kalėdų stalui. Užsakykite iš anksto, kad spėtume jums paruošti. (sk.).

× Audronė Simaitytė, Terra 9 Studijos savininkė ir keramikos mokyklos vedėja, švenčių proga skelbia savo studijos darbų išpardavimą gruodžio 10 ir 11 d., šeštadienį ir sekmadienį, nuo 12 iki 6 val. vak. ir kviečia lietuvius ir jų draugus įsigyti sau ir dovanoms studijos darbus. Adr.: 2951 W. 63rd St., telef. 925-4949. (sk.).

× Muz. Vlodo Jakubėno vienerių metų mirties minėjimas bus šį sekmadienį, gruodžio 11 d., 3 val. popiet Jaunimo centre. Akademijinėje dalyje kalbės muz. A. Kučiūnas, meninę programą atliks sol. D. Stankaitytė. Įėjimas laisva auka. (pr.).

× Charakterio tvarkymas — tinkamas Kalėdoms pasirengimas. Šia tema bus skaitoma 494 Alvuoto radijo paskaita šį šeštadienį, 9 val. r. Sofijos Barkus radijo šeimos programos metu.

× Jurgis Malskis, Clevelando LB veikėjas, buvo atvykęs į Chicago ir dalyvavo JAV LB Vidurio vakarų apygardos 25 metų jubiliejiniame minėjime ir balijuje.

× Jurgis Malskis, JAV Liet. Bendruomenės Clevelando apylinkės valdybos pirmininkas, mums atsiuntė malonų laišką, kuriuo nuoširdžiai padėkojo "Draugui" už lietuvių dienų parengimo Clevelande garsinimą, palinkėjo geriausios sėkmės ir pridėjo čekį. Laišką baigia žodžiais: "Sįsdamas "Draugui" 50 dol. paramą, linkiu ir toliau žadinti savo lietuvišku žodžiu mūsų brangios tėvynės meilę". Už auką ir linkėjimus nuoširdžiai dėkojame.

× Eleona ir Vladas Velžai apmokėjo "Draugo" prenumeratą, palinkėjo dienraščio darbuotojams linksmų švenčių ir paliko 17 dol. auką. Už viską dėkojame. E. ir V. Velžai ateišnandį savaitę išskrenda Kalifornijon ir grįš į Chicago sausio mėn. pabaigoje.

× Ignas Pocius - Pocevičius po širdies priepuolio guli šv. Kryžiaus ligoninėje, 511 kamb. Ligonį jau galima lankyti.

× Kun. Zenonas Gelazius, Chicago, Ill., savo sveikinimus "Draugui" parėmė 10 dol. auka. Dėkui.

× Lietuviškų knygų ir plokštelių už didesnę sumą "Drauge" įsigijo: Petras Peleckas, Barborė Taujenienė, Vytautas Juodišius (visi čikagiečiai), dr. Aleksas Žemaitis iš Leonia, N. J.

× J. Gencius, Chicago, Ill., švenčių proga aukojo "Draugui" 10 dol. Dėkojame.

× Dr. Juozas Manelis, Rockford, Ill., atsiuntė savo dienraščio 10 dol. auką. Ačiū.

× Po penkis dolerius aukų atsiuntė: Algirdas Čepulis, Juozas Žilionis, Kotryna Graudusienė, Magdalena Palaikienė, Mary V. Tamulionis, Stasys Baniulis, Feliksas Sereičikas, Angelė Četkauskienė, Bruno Bendoraitis, Jonas Jasiūnas, Albina Binkienė, Ursulė Skrebutienė, Genovėfa Mitsevit, Stasys Grubas, Gaida Zarikas, Kazys Merckis. Visiems maloniai dėkojame.

× Danutė Kavaliene, Chicago, Ill., savo sveikinimus "Draugui" parėmė 10 dol. auka. Dėkojame.

× Stella Sheputis, Cicero, Ill., švenčių proga aukojo savo dienraščio 10 dol. Maloniai dėkojame.

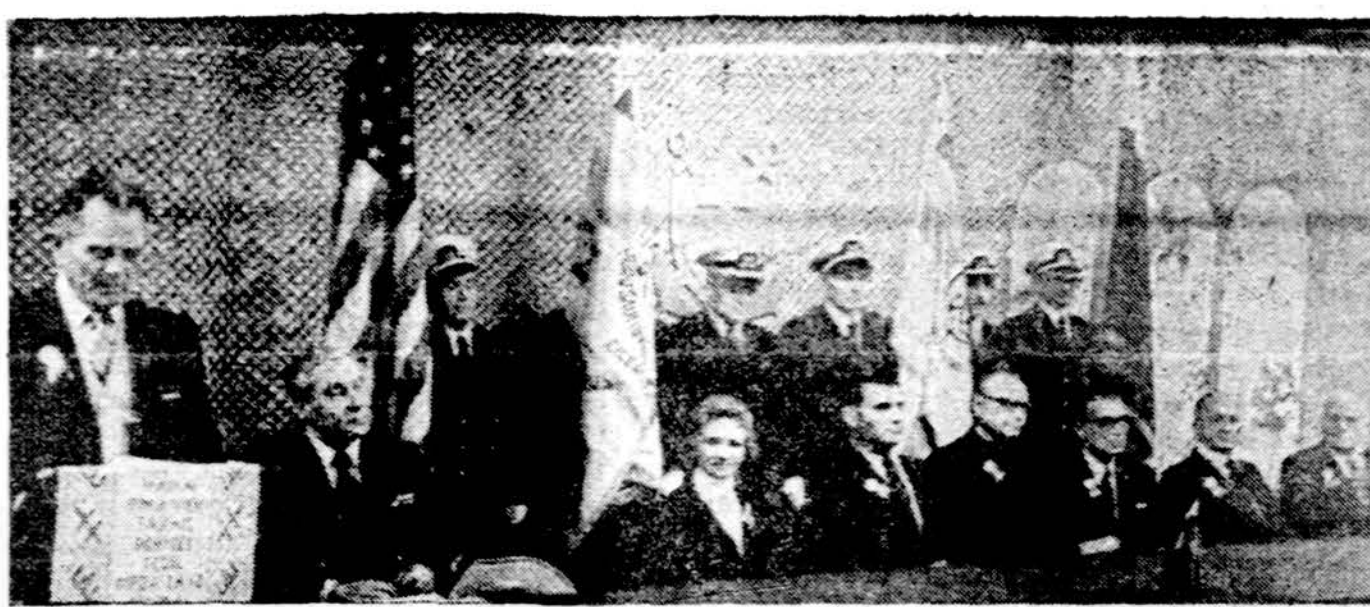
× Dėkodami už kalėdines korteles, aukų po 5 dol. atsiuntė: Bronius Aušrotas, M. Bružas, Petras Kausteklis, Emilija Pikšis, Ona Ivaškie, Vincas Ruseckas, P. Rulis, Ona Kalmauskas, P. Burkauskas, Marija Petruskienė, J. Žukauskas, Romas Libus, Vitas Kazlauskas. Labai ačiū.

× Vladas Kaupa ir šeima, Philadelphia, Pa., pasveikino "Draugą" ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Leonas Balzarus, Chicago, Ill., žinomas visuomenės veikėjas, dėkodamas už korteles, aukojo 8 dol. Ačiū.

× Aukų atsiuntė: po 4 dol. — Jonas Vinciusas, Antanas Gelazius; po 3 dol. — V. Genys, V. Kundrotienė, R. A. Kasparaitis, Albert Wanagat, J. Lechavičius, Al. Manvydas, J. Sugintas, K. Jakštas, R. Šliažas. Dėkojame.

× Mrs. Anthony Poškus, Du Bois, Pa., mums rašo, kad d. 3 val. popiet Jaunimo centre. "Draugas" yra labai naudingas visiems lietuviams, ypač pensininkams, palinkėjo linksmų švenčių. Kartu pridėjo 8 dolerių auką. Ačiū.

Prezidiumas ir vėlavos lapkričio 27 d. Chicagoje Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos surengtame Lietuvos kariuomenės šventės minėjime kalba A. Juškevičius. Toliau: E. Vengianskas, K. Leonaitienė, K. Milkovaitis kun. J. Borovičius, pulk. J. Švedas, plk. A. Tveras ir plk. K. Dabulevičius. Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KOMPOZITORIŲ VLADO JAKUBĖNO PRISIMENANT

Prieš vienerius metus gruodžio 13 dieną staigiai mirė muzikos profesorius, kompozitorius, pedagogas ir muzikos kritikas Vladas Jakubėnas, sulaukęs 72 metų amžiaus. Lietuvių visuomenė tiek nepriklausomybės metais Lietuvoje, tiek išsivijoje jį gerai pažino. Jį pažino iš jo kūrybos, muzikos kritikos straipsnių, iš jo dalyvavimo muzikiniame, visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Lietuvą mylėjo visa širdimi.

Pačioje savo jaunystėje pamilo muziką, baigė mokslius ir visa širdimi į ją įaugo, tapdamas vienu kūrybingųjų mūsų tautos kompozitorių. Jis kūrė per visą savo gyvenimą neprikli. Lietuvoje ir išsivijoje. Jo stačiuose liko rankraščių daug kūrybos, niekada dar negirdėtų kūrinių, kurie laukia rūpestingos rankos ar iniciatorių juos parodyti muzikos pasauliui.

Prof. Vladas Jakubėnas savo kūrybos likimu labai sielojosi. Velionis buvo ypatingai darbštus. Gyvendamas Chicagoje, sunkiai negaludamas, vis rādavo laiko testui muziko darbą. 1949 m. rugsėjo mėn. muz. Sarpaliaus pastangomis atvyko Amerikon. Jakubėnas šis radaris pradėjo daug padėjo.

× Dr. A. Vaitiekaitis, Cincinnati, Ohio, dėkodamas už korteles ir sveikindamas švenčių proga, aukojo 15 dolerių. Labai ačiū.

× Stasys Jukūnas, žinomas čikagieškis, dėkodamas už korteles, atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× J. Gudaitis, St. Louis, Mo., atsiuntė 10 dol. auką. Maloniai dėkojame.

× Domicelė ir Povilas Balčiūnai, Mission Viejo, Calif., palinkėjo "Draugo" darbuotojams linksmų švenčių, užsiskė didesnę kalėdinių kortelių kiektę ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Sara Pranciūnas, Ingleside, Ill., dėkodamas už korteles, atsiuntė 10 dol. Ačiū.

× Po 5 dolerius aukojo: Jurgis Gerneris, Chicago, Pranas K. Urbutis, Chicago, K. Bargelis, Chicago, V. Grybauskas, Chicago, M. Kavaliauskienė, Ol. Fields, Myk. Bucelavičius, Wheaton, S. M. Josephine, Pittsburgh. Visiems dėkojame.

V. Alanto romano "Liepkalnio sodyba" sutikėse romano mecenatai: dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai ir "Draugo" atstovas red. B. Kviklys. Nuotr. A. Šestoko

Prof. Vladas Jakubėnas tuojau pradėjo dirbti savo profesijoje — vertėsi pamokomis, turėjo fortepiono studiją, rucsdavo solistas, įsijungė į lietuvišką muzikos pasaulį, akompanuodavo solistams koncertuose. Su dėkingumu prisimindavo solistę Vinę Jonuškaitę, kuri jam davusi daug paskatinimo kūryboje, pati net atrinkdama dainoms tekstus.

Prof. komp. Vladas Jakubėnas buvo geras muzikos kritikas. Taikliu, nepiktu padrasinanti žodžiu aptardavo mūsų muzikos apraškas. Visą savo gyvenimą jis jautria širdimi stebėjo mūsų veiklą, aktyviai dalyvaudamas muzikos pasaulyje. Amžinybėn išeidamas jis paliko giliai įmintas pėdas, gražų kūrybinį lobį ir didelę duoklę lietuviui ir Lietuvai.

Aleksandro Kučiūno ir kun. Algimanto Kezio rūpesčiu yra rengiamas šio kūrybingo muziko minėjimas vienerių metų mirties proga. Minėjimas įvyks gruodžio 11 d., 3 val. p. p. Jaunimo centro salėje. Muz. Aleksandras Kučiūnas kalbės "Vladas Jakubėnas — lietuvis kompozitorius". Paskaitoje prelegentas analizuos prof. Vlodo Jakubėno kūrybą. Sol. Dana Stankaitytė atliks komp. Vlodo Jakubėno keletą dainų. Šia proga pažymėtina, kad kun. Algimantas Kezyas yra prof. Vlodo Jakubėno gyvenimą jėnžinės filme, bet jis dar nėra galutinai išbaigtas. Be to, yra susidaręs specialus komitetas, kuris rūpinasi komp. Vlodo Jakubėno kūrinių išleidimu.

J. Janušaitis

CHICAGOS JŪRŲ ŠAULIAI PAGERBĖ KARIUS

Lapkričio 27 d. Vyčių salėje, įvyko Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos narių metinis susirinkimas.

Pirmininkaujant kuopos pirmininkui Ed. Vengianskui ir sekretoriautant B. Aniliui, buvo aptarti Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos einamieji reikalai, lietuviškiems laikraščiams, radijo bei televizijos programoms išskirstyta 300 dol. aukų. Romo Kalantos paminklo statybai paskirta 100 dol. ir išklaustas kuopos pirmininko padarytas išsamus, 1977 metų kuopos veiklos, apžvalginis pranešimas.

Kuopos pirmininkas E. Vengianskas savo pranešime apžvelgė Chicago jūrų šaulių bei

vadovybės metų bėgyje įvykusius susirinkimus, parengimus, kuopos reprezentacinius pasireiškimus, laivo veiklą, finansinius reikalus, išvykas ir kt. Iš ko buvo matyti, kad Chicago Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa 1977-aisiais metais buvo darbinga, gan plačiai reiškėsi savo veikloje, smarkiai paugo narių skaičiumi ir finansiškai sustiprėjo.

Antroji susirinkimo dalis buvo skirta Lietuvos kariuinei pajėgų atkūrimo paminėjimui. Ji buvo pradėta Jūrų šaulių "Nemuno" rinktinės dalinių, Gen. T. Daukanto ir "Klaipėdos" jūrų šaulių kuopų vėliavų įnešimu. Į prezidiumą buvo pakviesti: LŠST pirm. K. Milkovaitis, LŠST vyr. kapelionas kun. J. Borevičius, Lietuvos Kūrėjų savanorių sągos ir "Nemuno" rinktinės pirm. plk. J. Švedas, LDK Birutės dr. jos pirm. K. Leonaitienė, LKVS "Ramovė" Chicago skyriaus pirm. plk. A. Tveras, gen. št. plk. K. Dabulevičius ir kpt. A. Juškevičius.

Žodį tarė LŠST vyr. kapel. kun. J. Borevičius. Prezidiumo nariams buvo prisegtos lietuviškosios trispalvės juostelės. Kpt. A. Juškevičius skaitė turiningą paskaitą. Žuvusių kovose ir mirusių karių atminimas buvo pagerbtas minutės susikaupimu.

Po paskaitos vyko naujai į Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopą įstojusių narių - jūros šaulių priesaika, kurią pravedė LŠST Vyr. kapelionas kun. J. Borevičius. Iškilmingą šaulio priesaiką davė 16 jūros šaulių, moterų ir vyrų.

Susirinkimo iškilmingoji dalis buvo papildyta filmu "Gen. Stasys Dirmantas". Šiame filme, tęsiant dienos pagrindinę mintį, generolas, valstybininkas, mokslininkas ir LŠST garbės narys a. a. Stasys Dirmantas gyvu tėvynės meile išgyvenamą žodžių kalbėjo į susirinkusius.

Šiuo įspūdingu Lietuvos Foto archyvo pagamintu filmu baigtas Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos susirinkimas. Visi dalyviai, šauliai bei svečiai, kuopos pirmininko buvo pakviesti prie užkandžių.

Susirinkimo dalyviai turėjo progos valandėlę su svečiais pabendrauti. Visi buvo pakviesti gruodžio 17 d. Vyčių salėje dalyvauti Gen. T. Daukanto ruošiamoje Kūčių vakarieneje.

J. Š.

CHICAGOS ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ VEIKLA

Chicago ateitininkų sendraugių valdyba susirinko dr. J. Gliuadelio rezidencijoje Oak Lawn, Ill., valdybos posėdyje. Posėdyje dalyvavo visi valdybos nariai, pasiskirstydami pareigomis: inž. M. Šilkaitis — pirm., dr. J. Gliuadelis, dr. A. Šlečas — vicepirm., inž. K. Pa-bedinskas — išdin., A. Kleizienė — sekr. ir A. Povilaitis — narys. Chicago ateitininkų sendraugiai prašant, kapelionu sutikti būti kun. J. Borevičius. Į revizijos komitetą susirinkimo

CHICAGOS ŽINIOS

SUDEGĖ 4 VAIKAI

Gaisre žuvo 4 vaikai nuo 9 mėn. iki 9 metų amžiaus. Degė Reed šeimos namai 6346 So. Ellis, Chicagoje. Jų motina Althea, 27 m., išliko sveika, bet išsigelbėjo iš liepsnų tik iššokdama iš antro aukšto balkono. Ugniagesiai sako, kad gaisras galėjo kilti nuo cigarečių, nes Reed prisipažino rūkįsi sofą prieš užmigdamas.

TIRS MCCORMICK PARODAS

Spaudoj iškėlus, kad McCormick parodų rūmuose, Chicagoje, daug vagysčių ir daug išnaudojimo, per daug imant už parodų įrengimo darbus, paskirtas Samuel K. Skinner tuos reikalus iširti. Tam jis skirs keletą mėnesių.

BILIJONINĖ STATYBA

Chicago priemiesty Schaumburge bus pastatytas 50 aukštų istaigoms dangoraižis, išaugs prabangūs apartamentai, komdominijai, prekybos centrai. Tai suplanavo De N. Romano, gaudamas lėšų iš turtingų Iran verslininkų. Reikės 2,5 bil. dolerių.

ATLEIDZIA 700

Importuojant pigesnę užsienio plieną, siaurėja JAV plieno fabrikų darbai. Pietinės Chicagos ir Gary plieno liejyklose atleidžiama daugiau kaip 700 plieno darbininkų.

NUBAUDĖ GYDYTOJĄ

Dr. Mohammed Ali Navabi-Madar, anesteziologas, neteko teisės praktikuoti mediciną, nes buvo pastebėtas, kad 1976 m. balandžio mėn., kai asistavo operacijai, išleido sau narkotikų švirkštą.

MOKYKLOMS 81 MIL. DOL.

Chicago arkivyskupijos mokyklų išlaikymas metams kainavo 81,7 mil. dol. Kiekvienam moksleiviui išeina po 273 dol.

MARIHUANA

JAV gydytojų sąjungos tarybos suvažiavime Chicagoje iškelta, kad marihuanos rūkymas kenkia plaučiams, būna priežastim padidėjusio širdies plakimo ir net psichinių sutrikimų.

CHIRURGIJOS VEDEJA

Dr. Olga Jonassen, 43 m., paskirta Cook apskr. ligoninės chirurgijos vedėja su metiniu atlyginimu 74,000 dol. Ligi šiol ji buvo Illinois univ. ligoninės ir keletas kitų ligoninių chirurgė. Ligšiolinis Cook apskr. Chirurgijos vadovas dr. G. Moss perėjo į kitą ligoninę.

CHICAGA — KUBA

Gruodžio 22 d., pirmą kartą po 17 m., atidaromas tiesioginis lėktuvų susisiektas tarp Chicagos ir Kubos aerodromu Smymoje. Susisiektą palai-kys TWA bendrovės lėktuvai.

buvo išrinkti: V. Baleišytė, F. Mackevičienė ir A. Zailskaitė.

Posėdyje metu buvo aptarta Chicago ateit. sendraugių tolimesnė veikla. Visi ateitininkai kviečiami dalyvauti ateitininkų kūčiose gruodžio 16 dieną, įsijungti į vysk. V. Brizio 50 metų kunigystės minėjimą, dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės — Vasario 16-tos minėjime, renkant aukas šiam tikslui. Prašomi surengti gavėnios metu seminarą, pakviečiant atitinkamus paskaitininkus. Balandžio 30 dieną surengti Chicagos ir jos apylinkių ateitininkams šeimos šventę Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vėliau visų ateitininkų išvyką į gamtą ir bendras posėdis, sutarta glaudžiau bendradarbiauti su jaunimu ir viktomis ateitininkų organizacijomis.

J. G.

IS ARTI IR TOLI J. A. VALSTYBESE

— Jurgis Jurgutis, einas atsakingas pareigas Fordo kompanijoje Detrote, buvo išvykęs į Pietų Ameriką tarnybos reikalais. Savaitę laiko praleido Meksikoje, o iš ten nuskrido į San Paulo, kur išbuvo beveik dvi savaites. Ten turėjo progos susipažinti su vietiniais lietuviams, aplankyti lietuviškas parapijas. Ypač patiko Brazilija, nes ten yra pati vasaros pradžia, viskas žaliuoja ir žydi.

— Albina Lipčienė, JAV LB Connecticuto apygardos pirmininkė, žmogaus teisių pavergtoje Lietuvoje pažaidimo klausimais kreipėsi į prez. J. Carterį ir valstybės sekretorių C. Vance. Į abu kreipimus lais-kais atsakė valstybės sekretorius padėjėjas H. Carter III, išskeldamas prez. Carterio tvirtą užsigažavimą žmogaus teisių srity.

— Juozo Kojelio vadovaujama LB Santa Monica apylinkės Talkos Lietuvai komisija sumitų disidentų V. Petkaus ir Ant. Terleckio reikalų kreipėsi į septynis JAV kongreso narius, trijų amerikiečių dienraščių redaktorių ir septynis radijo — televizijos stotis. Visų prašyta imtis akcijos, suėminus pasmerktant Belgrado konferencijoje, spaudos ir komunikacinių priemonių vadovams prisidedant atitinkamais komentarais.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausiu premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca, ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinės sąjungoje New York. Tai puosni dail. POVILO PUZLO NO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bent kam: sveikintamui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsakant pridėti 50 centų už parduotumą. Illinois gyventojai moka 5 proc. mokestį.

Puiki dovana — bet turite praga!

Popular Lithuanian Recipes

Suredagavo Juozapina Dauzvardienė

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido septintą laido šios populiaros virimo knygos J. Dauzvardienės vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais. Tai geriausia dovana saujom žmonom ar marčiom. Daugelis apdovanoja titautčius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklusai labai daug pasiekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakykite paštu

DRAUGAS, Knygų skyrius 4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

Kaina \$4.00. Pridėkite 30 centus pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiama.

J. G.